

UDHNA COLLEGE

CC Material & Inventory Management in the Digital Age_University Test Question paper

Question Set 1

Class Group: SYBCOM Semester - IV

Subject: Material & Inventory Management in the Digital Age

- (1) _____ prepared by Purchase Department. (_____ ખરીદ વિભાગ તૈયાર કરે છે.)
Options (1) Purchase Requestion (ખરીદ માંગણીપત્ર) (2) Purchase Order (ખરીદ ઓડર) (3) Goods Received Note (માલ પ્રાપ્તિ નોંધ)
(4) All of the above (ઉપરના પૈકી બધા જ)
- (2) _____ informs the store keeper or other requisitions of the receipt of materials. (_____ સ્ટોર કીપરને અથવા અન્યને માલસામગ્રીની મળ્યાની જાણ છે.)
Options (1) Bin Card (બિન કાર્ડ) (2) Purchase Requestion (ખરીદ માંગણીપત્ર) (3) Purchase Order (ખરીદ ઓડર) (4) Goods Received Note (માલ પ્રાપ્તિ નોંધ)
- (3) Stores ledger shows _____. (માલસામાન ખાતાવહી _____ દર્શાવે છે.)
Options (1) Only Quantity (ફક્ત જથ્થો) (2) Only Price (ફક્ત કિંમત) (3) Quantity and Price both (જથ્થો અને કિંમત બન્ને) (4) None of the above (ઉપર પૈકી એક પણ નહીં)
- (4) Bin card is maintained by _____ department. (બિન કાર્ડ _____ વિભાગ દ્વારા જાળવવામાં આવે છે.)
Options (1) Stores (સ્ટોર્સ) (2) Account (એકાઉન્ટ) (3) Sales (વેચાણ) (4) Purchase (ખરીદ)
- (5) _____ card implies a quantity record of the receipts, issue and balance of materials in stores. (_____ કાર્ડ સ્ટોર્સમાં માલસામાન ના આવક, જાવક અને બાકી જથ્થા નો રેકોર્ડ સૂચવે છે.)
Options (1) Bin (બિન) (2) Credit (ક્રેડિટ) (3) Debit (ડેબીટ) (4) ATM (એટીએમ)
- (6) After receiving the materials the Inspection Department thoroughly inspects whether the quality of material is in accordance with the purchase order and the quality of material received and it prepares a note called _____. (માલસામગ્રીપ્રાપ્ત કર્યા પછી, નિરીક્ષણ વિભાગ માલસામગ્રીની ગુણવત્તા ખરીદ ઓર્ડર અને પ્રાપ્ત માલસામગ્રીની ગુણવત્તા અનુસાર છે કે કેમ તેની સંપૂર્ણ તપાસ કરે છે અને તે _____ નામની નોંધ તૈયાર કરે છે.)
Options (1) Material Inspection Note (માલસામગ્રી નિરીક્ષણ નોંધ) (2) Purchase Requestion (ખરીદ માંગણીપત્ર) (3) Purchase Order (ખરીદ ઓડર) (4) Material Transfer Note (માલસામાન ટ્રાન્સફર નોંધ)
- (7) What does FIFO mean ? (FIFO નો અર્થ શું છે?)
Options (1) Finished Stock First out (તૈયાર માલ પ્રથમ જાય) (2) Higher in First out (ઉંચી કિંમત પ્રથમ જાય) (3) First in First out (પ્રથમ આવે પ્રથમ જાય) (4) Last in First out (છેલ્લે આવે પ્રથમ જાય)
- (8) What does NIFO mean ? (NIFO નો અર્થ શું છે?)
Options (1) Next in First out (નેક્સ્ટ ઇન ફર્સ્ટ આઉટ) (2) Higher in First out (ઉંચી કિંમત પ્રથમ જાય) (3) First in First out (પ્રથમ આવે પ્રથમ જાય) (4) Last in First out (છેલ્લે આવે પ્રથમ જાય)
- (9) Which method assumes that materials purchased last are issued first ? (કઈ પદ્ધતિ ધારે છે કે છેલ્લે ખરીદેલ માલસામગ્રી પ્રથમ ઇસ્યુ કરવામાં આવે છે?)
Options (1) Next in First out (નેક્સ્ટ ઇન ફર્સ્ટ આઉટ) (2) Higher in First out (ઉંચી કિંમત પ્રથમ જાય) (3) First in First out (પ્રથમ આવે પ્રથમ જાય) (4) Last in First out (છેલ્લે આવે પ્રથમ જાય)
- (10) In _____ method taking into consideration both the quantities and price while calculating weighted average price. (_____ પદ્ધતિમાં ભારિત સરેરાશ કિંમતની ગણતરી કરતી વખતે જથ્થા અને કિંમત બંનેને ધ્યાનમાં લે છે.)
Options (1) First in First out (પ્રથમ આવે પ્રથમ જાય) (2) Last in First out (છેલ્લે આવે પ્રથમ જાય) (3) Simple Average Method (સાદી સરેરાશ પદ્ધતિ) (4) Weighted Average Method (ભારિત સરેરાશ પદ્ધતિ)
- (11) Which is not possible reason for stock discrepancy (કયું સ્ટોક વિસંગતતા માટે સંભવિત કારણ નથી)
Options (1) Items of material placed in wrong location. (માલસામગ્રીની વસ્તુઓ ખોટી જગ્યાએ મૂકવામાં આવી છે.) (2) Material theft from stores (સ્ટોરમાંથી માલસામગ્રીની ચોરી) (3) Arithmetical errors in calculating the balances in bin card. (બિન કાર્ડમાં બેલેન્સની ગણતરી કરવામાં અંકગણિતીય ભૂલો.) (4) Issue of material only against proper requisition slip. (યોગ્ય રિક્વિઝિશન સ્લિપ સામે જ સામગ્રી રજૂ કરવી.)
- (12) Material issue means issuing material from _____ to production. (મટિરિયલ ઇશ્યુનો અર્થ _____ માંથી ઉત્પાદન માટે માલ આપવો.)
Options (1) Store (સ્ટોર) (2) Office (ઓફિસ) (3) Bank (બેંક) (4) Supplier (પુરવઠાકર્તા)
- (13) _____ consists of the goods or materials a business holds for the ultimate goal of resale or production (_____ માં પુનઃવેચાણ અથવા ઉત્પાદનના અંતિમ ધ્યેય માટે વ્યવસાય ધરાવે છે તે માલ અથવા સામગ્રીનો સમાવેશ થાય છે)

UDHNA COLLEGE

CC Material & Inventory Management in the Digital Age_University Test Question paper

Question Set 1

Class Group: SYBCOM Semester - IV

Options (1) Direct Wages (સીધી મજૂરી) (2) Inventory (ઇન્વેન્ટરી) (3) Direct Expenses (સીધા ખર્ચ) (4) None of the above (ઉપર પૈકી એક પણ નહીં)

(14) Which of the following is not an Inventory? (નીચેનામાંથી કયું ઇન્વેન્ટરી નથી?)

Options (1) Raw Material (કાચો માલ) (2) Machine (યંત્ર) (3) Finished products (તૈયાર માલ) (4) Consumable tools (વપરાશી સાધનો)

(15) _____ management is the process of ensuring that an organization has the right quantity of inventory at the right time to meet customer demands while minimizing costs. (_____ મેનેજમેન્ટ એ કે સંસ્થા પાસે યોગ્ય સમયે ગ્રાહકની માંગને પહોંચી વળવા માટે યોગ્ય જથ્થામાં ઇન્વેન્ટરી છે સુનિશ્ચિત કરવાની પ્રક્રિયા છે જે ખર્ચ ઘટાડે છે)

Options (1) Cost (ખર્ચ) (2) Inventory (ઇન્વેન્ટરી) (3) Sales (વેચાણ) (4) None of the above (ઉપર પૈકી એક પણ નહીં)

(16) Which of the following is a key requirement for effective stock control. (નીચેના માંથી કઈ અસરકારક માલસામાન અંકુશ માટેની મુખ્ય આવશ્યકતા છે.)

Options (1) Average Stock (સરેરાશ સ્ટોક) (2) Demand Forecasting (માંગની આગાહી) (3) Overstocking (વધુ પડતો સ્ટોક) (4) Understocking (ઓછો સ્ટોક)

(17) Which of the following strategies can businesses adopt to mitigate the effects of inflation on inventory holding? (મોઘવારીના પ્રભાવને ઘટાડવા માટે કઈ રણનિતિ વ્યાવસાયિકો અપનાવી શકે છે?)

Options (1) Use Hedging Strategies (હેજિંગ વ્યૂહરચનાનો ઉપયોગ) (2) Delay purchasing raw materials to avoid higher prices (કાચા માલ ખરીદવાનું વિલંબિત કરવું, જેથી વધારે ભાવથી બચી શકાય) (3) Stop ordering inventory altogether (સંપૂર્ણ રીતે ઇન્વેન્ટરીનો ઓર્ડર કરવાનું બંધ કરે છે) (4) Increase product prices immediately (તરત જ ઉત્પાદનોના ભાવ વધારી દે છે)

(18) In the ABC method, which category of materials is considered the most critical and requires the most attention for inventory control? (ABC પદ્ધતિમાં, કયા શ્રેણીની સામગ્રી સૌથી મહત્વપૂર્ણ ગણાય છે અને તેનું ઇન્વેન્ટરી નિયંત્રણ માટે સૌથી વધુ ધ્યાન આપવું જોઈએ?)

Options (1) Category A (શ્રેણી A) (2) Category B (શ્રેણી B) (3) Category C (શ્રેણી C) (4) All categories are equally important (બધી શ્રેણીઓ સમાન રીતે મહત્વપૂર્ણ છે)

(19) AI in inventory management helps in _____ decision making. (ઇન્વેન્ટરી મેનેજમેન્ટમાં AI _____ નિર્ણય લેવામાં મદદ કરે છે.)

Options (1) Slow (ધીમી) (2) Accurate (સચોટ) (3) Random (અનિયમિત) (4) Manual (હાથથી)

(20) Real-time inventory tracking means tracking stock _____. (રીયલ-ટાઇમ ઇન્વેન્ટરી ટ્રેકિંગનો અર્થ સ્ટોક _____ ટ્રેક કરવો.)

Options (1) Weekly (સાપ્તાહિક) (2) Monthly (માસિક) (3) Instantly (તુરંત) (4) Yearly (વાર્ષિક)

(21) AI tools reduce _____ work in inventory. (AI ટૂલ્સ ઇન્વેન્ટરીમાં _____ કામ ઘટાડે છે.)

Options (1) Manual (હાથથી કરવાનું) (2) Automated (સ્વયંચાલિત) (3) Digital (ડિજિટલ) (4) Smart (સ્માર્ટ)

(22) AI systems can send _____ alerts to managers. (AI સિસ્ટમો મેનેજરને _____ એલર્ટ મોકલી શકે છે.)

Options (1) Late (મોડી) (2) Automatic (આપમેળે) (3) Manual (મેન્યુઅલ) (4) Written (લેખિત)

(23) In successful AI case studies, stock discrepancies were detected _____. (સફળ AI કેસ સ્ટડીઝમાં સ્ટોક તફાવતો ક્યારે શોધાયા?)

Options (1) At year end (વર્ષના અંતે) (2) After audit (ઓડિટ પછી) (3) At an early stage (વહેલી તકે) (4) Randomly (અનિયમિત રીતે)

(24) In AI inventory case studies, real-time tracking helped prevent _____. (AI ઇન્વેન્ટરી કેસ સ્ટડીઝમાં રીયલ-ટાઇમ ટ્રેકિંગે શું અટકાવ્યું?)

Options (1) Theft and shortage (ચોરી અને ઘટ) (2) Sales (વેચાણ) (3) Profit (નફો) (4) Advertisement (જાહેરાત)

(25) Main conclusion from successful AI inventory case studies is _____. (સફળ AI ઇન્વેન્ટરી કેસ સ્ટડીઝમાંથી મુખ્ય તારણ શું છે?)

Options (1) AI increases paperwork (AI કાગળ કામ વધારે છે) (2) AI improves efficiency and control (AI કાર્યક્ષમતા અને નિયંત્રણ સુધારે છે) (3) AI is not useful (AI ઉપયોગી નથી) (4) AI is only theoretical (AI માત્ર સિદ્ધાંત પૂરતું છે)

**UDHNA CITIZEN COMMERCE COLLEGE &
SPB COLLEGE OF BUSINESS ADMINISTRATION &
SMT. DIWALIBEN HARJIBHAI GONDALIA COLLEGE OF BCA & I.T.
SY B.COM (Semester: IV) External Examination: 2025-26**

**CERTIFICATE COURSE IN RETAIL MANAGEMENT
UNIVERSITY EXAMINATION PAPER**

Time: 01 Hours

Total Mark: 25

- Q-1 Explain Following in Brief. (Any Five) 10
- a) List down names of four retailer situated near your home.
તમારા ઘરની નજીક આવેલા ચાર રિટેલરના નામ લખો.
- b) List down names of four online retailers.
ચાર ઓનલાઇન રિટેલર્સના નામ લખો.
- c) Define Retailing
છૂટક વેચાણ વ્યાખ્યાયિત કરો
- d) What is the contribution of Organized and Unorganized Retail in India?
ભારતમાં સંગઠિત અને અસંગઠિત છૂટક વેપારનું યોગદાન શું છે?
- e) List down any four opportunities for retailer available in India.
ભારતમાં રિટેલર માટે ઉપલબ્ધ કોઈપણ ચાર તકોની યાદી બનાવો.
- f) What are various types of products one purchase from retail store?
રિટેલ સ્ટોરમાંથી ખરીદી શકાય તેવા વિવિધ પ્રકારના ઉત્પાદનો કયા છે?
- g) Give two examples of Hyper market and Super Market available in India.
ભારતમાં ઉપલબ્ધ હાઇપર માર્કેટ અને સુપર માર્કેટના બે ઉદાહરણો આપો.

h) What do you mean by Store Layout?

સ્ટોર લેઆઉટનો અર્થ શું છે?

i) True or False: Once you purchase goods from Retailer, you can't sell it further to anyone.

સાચું કે ખોટું: એકવાર તમે રિટેલર પાસેથી માલ ખરીદો છો, પછી તમે તેને આગળ કોઈને વેચી શકતા નથી.

j) True or False: The contribution of Organized Retail is more than 90 percent in total Indian Retail Sector

સાચું કે ખોટું: કુલ ભારતીય છૂટક ક્ષેત્રમાં સંગઠિત છૂટક વેચાણનો ફાળો 90 ટકાથી વધુ છે.

Q-2 Explain your experience while you purchase from Online and Offline Retailer in India. 15

ભારતમાં ઓનલાઈન અને ઓફલાઈન રિટેલર પાસેથી ખરીદી કરતી વખતે તમારા અનુભવો સમજાવો.

OR

Q-2 a) Explain various functions of Retailer in detail 08

રિટેલરના વિવિધ કાર્યો વિગતવાર સમજાવો

b) Explain Various types of pricing adopted by Retailers in India. 07

ભારતમાં છૂટક વેપારીઓ દ્વારા અપનાવવામાં આવતા વિવિધ પ્રકારના ભાવો સમજાવો.

RAN-2408000604010001

Bachelor of Com. (NCF-NEP) (Sem.-IV) Examination April - 2026

Major - Business Administration

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દશવિલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
- (3) Figure to the right indicate full marks of question.
- (4) All questions are compulsory.

Seat No.:

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Student's Signature

- પ્ર. 1.** ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ પાંચ) 10
1. બજારક્રિયા એટલે શું?
 2. બજારક્રિયા પર્યાવરણ એટલે શું?
 3. બજારમાંગના પ્રકારો જણાવો.
 4. ગ્રાહક વર્તણૂક એટલે શું?
 5. મોડર્ન માર્કેટિંગ નો અર્થ આપો.
 6. બજાર સંશોધન એટલે શું?
 7. સરકારી બજાર એટલે શું? તેમાં ખરીદી કોણ કરે છે?
- પ્ર. 2.** બજારક્રિયા સંચાલન નું કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. 14
- અથવા**
- અ. ઓનલાઈન રિટેલ માર્કેટિંગ ના લાભો સમજાવો. 07
 - બ. જુદી જુદી કિંમત નીતિઓની વિગતે ચર્ચા કરો. 07
- પ્ર. 3.** બજારક્રિયા મિશ્રણના તત્ત્વો સવિસ્તાર સમજાવો. 14
- અથવા**
- અ. બજારવિભાજનના વપરાશી વસ્તુઓના આધારો ની ચર્ચા કરો. 07
 - બ. બિન નફા-લક્ષી માર્કેટિંગમાં માર્કેટિંગના મૂળભૂત તત્ત્વોનો ઉપયોગ ચર્ચો. 07
- પ્ર. 4. અ. નોંધ લખો. (ગમ તે એક)** 06
1. બજાર સંશોધનનું કાર્યક્ષેત્ર
 2. બિન નફાકારક માર્કેટિંગનું કાર્યક્ષેત્ર
 3. બજારક્રિયા અંકુશની પ્રક્રિયા

“ફૂડબાસ્કેટ ફૂડ્સ પ્રા. લિ.” છેલ્લાં 10 વર્ષથી તૈયાર ખોરાક (Ready-to-Eat) બનાવતી એક જાણીતી કંપની છે. કંપની અમદાવાદ નજીક સ્થિત પ્લાન્ટમાં પેકેટ ફૂડ, ફ્રોઝન નાસ્તા, મસાલા અને ઈન્સ્ટન્ટ મીલ્સનું ઉત્પાદન કરે છે. કંપનીના ઉત્પાદનો મુખ્યત્વે હોલસેલર અને ડિસ્ટ્રિબ્યુટરો મારફતે રિટેલ દુકાનો સુધી પહોંચે છે. થોડા મોટા શહેરોમાં કંપનીએ પોતાના આઉટલેટ પણ શરૂ કર્યા છે. છેલ્લા બે વર્ષથી કંપનીનું ઉત્પાદન વધ્યું છે, પરંતુ અપેક્ષિત પ્રમાણમાં વેચાણમાં વધારો થતો નથી. કેટલાક રિટેલરો ફરિયાદ કરે છે કે સપ્લાય સમયસર મળતો નથી, જ્યારે કેટલાક ગ્રાહકોનું કહેવું છે કે અન્ય બ્રાન્ડ્સની સરખામણીમાં ફૂડબાસ્કેટના ઉત્પાદનો વધુ મોંઘા લાગે છે. કંપનીએ અત્યાર સુધી મુખ્યત્વે અખબાર અને પોસ્ટર દ્વારા જાહેરાત કરી છે, પરંતુ યુવા ગ્રાહકો સુધી ડિજિટલ મીડિયા જેવા સાધનોનો ઉપયોગ કરીને બ્રાન્ડની ઓળખ પૂરતી રીતે પહોંચાડી શકાઈ નથી. કંપનીના મેનેજમેન્ટને એવું લાગે છે કે વિતરણ વ્યવસ્થા, ભાવ નીતિ અને અભિવૃદ્ધિ (પ્રમોશન) પ્રવૃત્તિઓમાં સુધારાની જરૂર છે. હવે કંપની નવા માર્કેટિંગ પ્લાન દ્વારા વેચાણ વધારવાનો નિર્ણય લે છે. તેમની સામે આ પ્રશ્નો છે.

- પ્ર. 1. ફૂડબાસ્કેટ ફૂડ્સ પ્રા. લિ. ના વેચાણમાં અપેક્ષિત પ્રમાણમાં વધારો થતો નથી તેના તમારા મતે, મુખ્ય કારણો કયા હોઈ શકે?
2. ભાવ નીતિમાં કયા પ્રકારના ફેરફાર કરી શકાય જેથી ગ્રાહકો આકર્ષાય?
3. યુવા ગ્રાહકોને લક્ષ્યમાં રાખીને કઈ અભિવૃદ્ધિ (પ્રમોશનલ) સ્ટ્રેટેજી અપનાવી શકાય?

ENGLISH VERSION

- Q. 1. Answer briefly (Any five) 10**
1. What is marketing?
 2. What is marketing environment?
 3. State the types of marketing demand.
 4. What is consumer behaviour?
 5. Give the meaning of modern marketing.
 6. What is market research?
 7. What is government market? Who buys in this market?
- Q. 2. Explain the scope of marketing management. 14**
- OR**
- A. Explain the benefits of online retail marketing. 07
 - B. Discuss different pricing policies in detail. 07
- Q. 3. Explain the elements of marketing mix in detail. 14**
- OR**
- A. Discuss the bases of consumer goods for market segmentation. 07
 - B. Discuss the application of the fundamental of marketing in no-profit marketing. 07
- Q. 4. A. Write a note (Any one) 06**
1. Scope of Marketing Research
 2. Scope of Non-Profit Marketing
 3. Process of Market Control

B. Case Study

"Food basket Foods Pvt. Ltd." is a well-known company manufacturing ready-to-eat food for the last 10 years. The company manufactures packet food, frozen snacks, spices and instant meals in a plant located near Ahmedabad. The company's products reach retail outlets mainly through wholesalers and distributors. The company has also started its own outlets in a few major cities. The company's production has increased in the last two years, but sales are not increasing at the expected rate. Some retailers complain that supplies are not available on time, while some customers say that Food basket products seem more expensive compared to other brands. The company has so far advertised mainly through newspapers and posters, but the brand identity cannot be adequately conveyed to young consumers using tools like digital media. The management of the company feels that there is a need for improvement in the distribution system, pricing policy and promotional activities. Now the company decides to increase sales through a new marketing plan. They have these questions in front of them.

- Q. 1.** In your opinion, what could be the main reasons why the sales of Food basket Foods Pvt. Ltd. are not increasing at the expected rate?
- 2.** What kind of changes can be made in the pricing policy so as to attract customers?
- 3.** What promotional strategy can be adopted by targeting young customers?

RAN-2408000604020001

S.Y.B.Com. (Sem.- IV) Examination April - 2026

Major-Advanced Accounting & Auditing (Paper - III) (Costing)

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book

Seat No.:

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Student's Signature

પ્ર.1. માગ્યા મુજબ ઉત્તર આપો. (ગમે તે પાંચ)

10

- નીચેની માહિતી જોબ નં. 777 માટે આપવામાં આવે છે.
પ્રત્યક્ષ માલ સામાન રૂ. 36,000, પ્રત્યક્ષ મજૂરી રૂ. 24,000 કારખાના ખર્ચા મજૂરીના 50% લેખે, અન્ય ખર્ચા કારખાના પડતરના 50% લેખે, વેચાણ કિંમત પર 20% નફો ગણવાનો છે. જોબ નં. 777 ની ટેન્ડર કિંમત શું થશે?
- રૂ.10,00,000 ના કરાર પૈકી 80% કામ પૂરું થયેલ છે. તે બદલ રૂ. 7,00,000 નું પ્રમાણપત્ર મળ્યું છે. કરેલ કામનો કુલ ખર્ચ રૂ. 5,60,000 થયો હોય તો બિનપ્રમાણિત કામની પડતર કિંમત તથા બિનપ્રમાણિત કામની રકમ શોધો.
- કરાર કિંમત રૂ. 50,00,000, કુલ થયેલ ખર્ચ રૂ. 25,00,000, મળેલ રોકડ (પ્રમાણિત કામના 80%) રૂ. 24,00,000 કરારનો નફો 25%, બિન પ્રમાણિત કામની પડતર શોધો.
- બસ ની સંખ્યા: 10
મહિનાના કામકાજના દિવસો: 25
દરેક બસની દરરોજની રાઉન્ડની ટ્રીપ : 5
બે સ્થળ વચ્ચેનું અંતર: 20 કિલોમીટર
બસની વહનક્ષમતા: 50 પેસેન્જર
સામાન્ય મુસાફરી: વહનક્ષમતાના 80%
પેસેન્જર કિલોમીટર અને કુલ કિલોમીટર શોધો.
- એક જોબમાં માલસામાન અને મજૂરી અનુક્રમે રૂ. 400 અને રૂ. 200 થશે. કારખાનાં ખર્ચ મજૂરીના 60% લેખે અને વહીવટી ખર્ચ કારખાનાં પડતરના 25% લેખે ઉમેર્યા બાદ જો પડતર પર 20% નફો અપેક્ષિત હોય તો જોબની કિંમત શું થાય?
- એક પ્રક્રિયામાં દાખલ કરેલ એકમો 2,000 પ્રક્રિયાના અંતે ખરેખર ઉત્પાદન 1,850 એકમો સામાન્ય બગાડ દાખલ કરેલ એકમોના 10% બગાડની એકમદીઠ ભંગાર કિંમત રૂ. 28 પ્રક્રિયાની કુલ પડતર રૂ. 1,13,600 અસામાન્ય વધારાની પડતર નક્કી કરો.

7. નીચે આપેલી માહિતી પરથી કુલ માસિક ટન કિલોમીટર શોધો.
ટાટા ટ્રક 80 કિમી. ના અંતરે આવેલ બે શહેરો વચ્ચે માલનું વહન કરે છે. જતી વખતે નૂરક્ષમતા 100% લેખે 10 ટન મળે છે. જ્યારે વળતી વખતે ક્ષમતાના 50% મળે છે. દરરોજની બે ટ્રીપ શક્ય છે. ટ્રક મહિનાના સરેરાશ 25 દિવસ દોડે છે.

પ્ર.2. પાર્વતી કોન્ક્રિટસની કરાર ખાતાવહીમાં તા. 31-3- 2026 ના રોજ કરાર નં. 303 ને લગતી નોંધોની તારવણી નીચે મુજબ છે. (14)

વિગત	રૂ.
સીધો માલસામાન	3,20,000
સ્ટોર્સમાંથી માલસમાન	80,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	1,20,000
પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	80,000
ફાળવેલા સ્થાપના ખર્ચ	40,000
મોકલેલ પ્લાન્ટ (તા. 1-4-25) (ખાસ પ્લાન્ટ રૂ. 80,000 સહિત)	2,40,000
પેટા કરારની પડતર	16,000
ભંગારનું વેચાણ	24,000

વધારાની માહિતી:

- 1) તા. 31-3-26 નાં રોજ:
ચઢેલી મજૂરી રૂ. 43,200, ચઢેલ પ્રત્યક્ષ ખર્ચા રૂ. 24,000
- 2) બિનપ્રમાણિત કામની પડતર પ્રમાણિત કામના 1/10 ભાગ જેટલી છે.
- 3) તા. 30-9-25 ના રોજ રૂ. 64,000 ની કિંમતનો પ્લાન્ટ રૂ. 61,600 માં વેચવામાં આવ્યો.
- 4) તા. 31-12-25 નાં રોજ ખાસ પ્લાન્ટ આગથી સંપૂર્ણ નાશ પામ્યો હતો. વીમા કંપનીએ રૂ. 32,000 નો દાવો મંજૂર રાખ્યો હતો.
- 5) રૂ. 16,000 ની કિંમતનો માલસામાન આગથી અંશતઃ નાશ પામ્યો હતો, જે રૂ. 6,400 માં વેચવામાં આવ્યો હતો.
- 6) તા. 31-3-26 ના રોજ જગ્યા પર માલસામાન રૂ. 8,000 નો હતો.
- 7) કરાર આપનાર પાસેથી પ્રમાણિત કામના 75% લેખે રૂ. 7,20,000 રોકડા મળ્યા હતા.
- 8) કરારની કિંમત રૂ. 12,00,000 હતી.
- 9) પ્લાન્ટ પર વાર્ષિક 10% લેખે ઘસારી ગણવાનો છે.
- 10) રોકડના ધોરણે 3/4 ભાગનો નફો નફાનુકસાન ખાતે લઈ જાઓ. કરાર ખાતું નંબર 303 તૈયાર કરો.

અથવા

પ્ર.2. અ) વિદ્યાભારતી એક સ્કૂલ છે કે જેની પાસે પાંચ બસ છે. બસોને સ્કૂલમાં રાખવામાં આવે છે. દરેક બસ (09) રોજના 64 કિલોમીટરના ફેરા કરે છે. બધી બસો મહિનાના 25 દિવસ ચાલે છે. મે, જૂન અને ડિસેમ્બર વેકેશનના મહિના છે, જ્યારે બસની ફી વર્ષના 12 મહિના માટે વિદ્યાર્થીઓ આપે છે દરેક બસ એક સિંગલ ટ્રીપમાં 50 વિદ્યાર્થીઓને લઈ જાય છે. સ્કૂલ અને શહેર વચ્ચેનું અંતર એક રસ્તે 8 કિલોમીટરનું છે, એક વર્ષ માટેના ખર્ચનું વિશ્લેષણ નીચે મુજબ છે.

ડ્રાયવર નો પગાર :	1 ડ્રાયવરના મહીને રૂ. 1200 લેખ
ક્લીનર નો પગાર :	રૂ. 800 માસિક
(પાંચ બસ માટે એક ક્લીનર છે)	
લાયસન્સ ફી, ટેક્સ વગેરે :	રૂ. 2,400 બસદીઠ વાર્ષિક

વીમો :	રૂ. 6,000 બસદીઠ વાર્ષિક
રીપેર અને મેન્ટેનન્સ :	રૂ. 8,000 બસદીઠ વાર્ષિક
બસની ખરીદ કિંમત :	રૂ. 6,00,000
ભંગાર કિંમત :	રૂ. 60,000
અંદાજિત આયુષ્ય :	રૂ. 9 વર્ષ
ડીઝલની પડતર :	રૂ. 10 લિટરના

દરેક બસ 1 લીટર ડીઝલમાં 5 કિલોમીટર ચાલે છે.

તૈયાર કરો.

- 1) વાર્ષિક દરેક બસની સેવાનો ખર્ચ દર્શાવતું પત્રક.
- 2) વિદ્યાર્થી કિલોમીટર દીઠ પડતર દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

પ્ર.2. બ) ગૌરીઈજનેરી કારખાનામાંથી જોબ નંબર 555 ની પડતરની માહિતી નીચે મુજબ લેવામાં આવી છે. (05)

- 1) માલસામાન રૂ. 20,000.
- 2) મજૂરી:

વિભાગ	મજૂરીના કલાકો	કલાકદીઠ મજૂરી રૂ.
અ	120	10
બ	100	20
ક	80	30
ડ	60	40

3) ઉપરોક્ત ચારેય વિભાગના ચલિત ખર્ચના અંદાજ નીચે મુજબ છે:

વિભાગ	ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ રૂ.	મજૂરીના કલાકો
અ	1,00,000	10,000
બ	80,000	8,000
ક	60,000	6,000
ડ	50,000	5,000

4) સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ 5,000 સામાન્ય કામના કલાકો માટે અંદાજે રૂ. 2,00,000 થશે. જોબ નંબર 555 ની કુલ પડતર ની ગણતરી કરો.

પ્ર.3. ઉમિયા મેન્યુફેક્ચરિંગ કંપની 31 માર્ચ 2025 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે તમને નીચે મુજબ ની માહિતી પૂરી પાડે છે. (14)

વિગત	પ્રક્રિયા		
	અ	બ	ક
પ્રક્રિયામાં દાખલ કરેલ કાચો માલ (એકમોમાં)	12,000	2,440	2,600
કાચા માલની પડતર એકમ દીઠ (રૂ.)	10	10	10
સીધી મજૂરી (રૂ.)	68,000	48,000	30,000
ઉત્પાદન પરોક્ષ ખર્ચ (રૂ.)	32,320	32,400	19,200
સામાન્ય ઘટ (દાખલ કરેલ એકમના ટકા)	4%	5%	3%
બગાડ (દાખલ કરેલ એકમના ટકા જે ભંગાર કિંમત ધરાવે છે)	6%	5%	4%

વિગત	પ્રક્રિયા		
	અ	બ	ક
બગાડની એકમદીઠ ભંગાર કિંમત (રૂ.)	6	8	10
તરત પછીની પ્રક્રિયામાં કરવામાં આવતી માલની ફેરબદલી	70%	60%	—
પ્રક્રિયાને અંતે માલનું વેચાણ	30%	40%	100%
પ્રક્રિયાને અંતે માલની વેચાણની એકમ દીઠ વેચાણ કિંમત (રૂ.)	24	32	34

તમારે પ્રક્રિયા અ, બ અને ક નું ખાતું તૈયાર કરવાનું છે તથા દરેક પ્રક્રિયામાં થયેલ નફો કે નુકસાન દર્શાવતું પત્રક બનાવવાનું છે.

અથવા

પ્ર.3.

મહેશ્વરી લિ.નાં ઉત્પાદન પ્રમાણ અંગેની માહિતી નીચે મુજબ છે.

(14)

પ્રત્યક્ષ માલસામગ્રી :	રૂ.
અ ના 2 એકમો, એકમદીઠ રૂ. 4 લેખે	8.00
બ ના 3 એકમો, એકમદીઠ રૂ. 3 લેખે	9.00
ક ના 15 એકમો, એકમદીઠ રૂ. 1 લેખે	15.00
કુલ	32.00
પ્રત્યક્ષ મજૂરી: 3 કલાકો, કલાકદીઠ રૂ. 8 લેખે	24.00
કુલ પ્રમાણ પડતર	56.00

કંપની વર્ષ દરમિયાન 12,000 એકમોનો ઉત્પાદન અને વેચાણ કરે છે.

પ્રત્યક્ષ માલસામગ્રીની પડતર નીચે મુજબ છે.

અ ના 25,000 એકમો રૂ. 1,10,000

બ ના 36,000 એકમો રૂ. 1,00,800

ક ના 1,77,000 એકમો રૂ. 2,12,400

કંપની વર્ષ દરમિયાન 35000 પ્રત્યક્ષ મજૂરી કલાકો કામ કરે છે આ માટે કંપની 5,000 કલાકો માટે કલાકદીઠ રૂ. 12 લેખે ચૂકવે છે. જ્યારે બાકીના સમયની મજૂરી પ્રમાણ દરે ચૂકવે છે.

ગણતરી કરો.

- 1) માલસામગ્રી ખર્ચ વિચલન
- 2) માલસામગ્રી ભાવ વિચલન
- 3) માલસામગ્રી વપરાશ વિચલન
- 4) મજૂરી ખર્ચ વિચલન
- 5) મજૂરી દર વિચલન
- 6) મજૂર કાર્યક્ષમતા વિચલન

પ્ર.4.

ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે ત્રણ)

(12)

1. સેવા પડતર પદ્ધતિ
2. સચુંકત પેદાશ અને ઉપ પેદાશ
3. કરારમાં સ્વયં ભાવવર્ધક કલમ.
4. જોબ પડતર પદ્ધતિના ફાયદા અને મર્યાદાઓ.
5. માલસામાન અને મજૂરીને લગતા વિચલનો

Q.1. Do as direct. (Any five)

(10)

1. The Following details are given Job no. 777.
Direct Materials Rs. 36,000, Direct Labour Rs. 24,000, work expenses 50% on labour.
Other expenses 50% on factory cost.
The tender price should include 20% profit on selling price. What will be the Tender price of job no.777?
2. 80% work of the contract price Rs. 10,00,000 is completed for which the work certified is Rs. 7,00,000. Total cost of work is Rs. 5,60,000.
Find out the uncertified work and cost of work uncertified.
3. Contract Price Rs. 50,00,000
Total Expenditure incurred Rs. 25,00,000
Cash received (80% of certified work) Rs. 24,00,000
Profit on contract 25%
Find out the cost of uncertified work.
4. No. Of buses: 10
Days operated in the month: 25
Daily round trips of each bus: 5
Distance between two places: 20 kms.
Capacity of the bus: 50 passengers
Normal passengers travelling: 80% of the capacity
Find out passenger-kms. and total kms.
5. In a job, material and wages are Rs.400 and Rs. 200 respectively.
Factory expenses are added at 60% of wages and administrative expenses are added at 25% of factory cost. What will be the price of job, if 20% profit on cost as expected?
6. Units introduced are 2000 into process.
Actual production is 1850 units.
Normal wastage is 10% of units introduced.
Each unit has a Scrap value of Rs. 28.
Total cost of process is Rs. 1,13,600.
What will be value of a abnormal gain?
7. Find out total monthly tonne-kilometres from the following information:
Tata truck carries goods from one city to other city covering a distance of 80 kms. Each way. On outward trip freight is available to the extent of 100% of 10 tonnes and on return trip 50% of capacity.
Daily two round trips are possible. The truck runs on an average 25 days in a month.

Q.2. The following is the summary of entries in a contract ledger of Parvati as on 31-3- 2026 in respect of Contract No. 303.

(14)

Particulars	Rs.
Direct Materials	3,20,000
Materials from stores	80,000
Direct Wages	1,20,000
Direct expenses,	80,000
Establishment charges apportioned	40,000
Plant on 1-4-25 (including special plant Rs. 80,000)	2,40,000
Cost of sub-contract	16,000
Sale of scrap	24,000

Additional Information:

- 1) Actuals on 31-3-26 were:
Wages: Rs. 43,200
Direct expenditure: Rs. 24,000
- 2) The cost of uncertified work was 1/10th of certified work.
- 3) On 30-9-25 work plant worth Rs.64,000 was sold for Rs.61,600.
- 4) On 31-12-25 the special plant was completely destroyed by fire.
Insurance company admitted a claim of Rs. 32,000.
- 5) Material worth Rs. 16,000 were partly destroyed by fire. They were sold for Rs. 6,400.
- 6) On 31-3-26 materials at site were Rs. 8,000
- 7) Cash received from the contractee was Rs. 7,20,000 being 75% of work certified.
- 8) Contract price was Rs. 12,00,000
- 9) Depreciation on plant is to be calculated at 10% per annum.
- 10) Transfer 3/4 the profit on cash basis to P & L Account.
Prepare Contract No. 303 Account.

OR

- Q.2. A) Vidhya Bharti is school having five buses. The buses are garaged in the school. (09)**
Each bus makes a run of 64 kilometre. Everyday. All buses run 25 days a month. May, June and December are the month of vacation. However, the bus fee is payable by the student for all 12 months in a year. Each bus carries 50 students in one single trip. The distance between the school and city is 8 kms. one way.

The details of the expenses for a year are as under:

Driver's salary - Rs. 1,200 per month for driver.

Cleaner's salary - Rs. 800 per month (one cleaner for 5 buses)

Licence fees, tax, etc.- Rs. 2,400 per bus per annum.

Insurance - Rs. 6,000 per bus per annum.

Repairs and maintenance- Rs. 8,000 per bus per annum.

Purchase price of bus - Rs. 6,00,000.

Scrap value - Rs. 60,000.

Estimated life - 9 years.

Diesel cost - Rs. 10 per litre.

Each bus runs 5 km per litre for Diesel.

Prepare:

- 1) Statement showing the cost of each bus operating (annually).
- 2) Statement showing Cost per student kilometre.

- B) The Following information regarding Job No.555 is taken from the cost accounts (05)**
of an engineering factory of Gauri:

- 1) Materials Rs.20,000.
- 2) Labour:

Department	Labour Hours	Labour per Hour Rs.
A	120	10
B	100	20
C	80	30
D	60	40

3) Variable overheads regarding above four departments are estimated as under:

Department	Variable Overheads Rs.	Labour Hours
A	1,00,000	10,000
B	80,000	8,000
C	60,000	6,000
D	50,000	5,000

4) Fixed overheads: Rs.2,00,000 for 5,000 general working hours. Calculate total cost of job No.555.

Q.3. Umiya Manufacturing Co. supplies you the following information for the year ended 31st March, 2025. (14)

Particulars	Process		
	A	B	C
Raw Material introduced in the process (units)	12,000	2,440	2,600
Cost of raw material per unit (Rs.)	10	10	10
Direct wages (Rs.)	68,000	48,000	30,000
Production Overheads (Rs.)	32,320	32,400	19,200
Normal Loss (% on number of units entering into the process)	4%	5%	3%
Wastage (% on number of units entering into the process having scrap values)	6%	5%	4%
Scrap value per unit of wastage (Rs.)	6	8	10
Output transferred to subsequent process	70%	60%	—
Output sold at the end of the process	30%	40%	100%
Selling price per unit of the output sold at the end of the process (Rs.)	24	32	34

You are required to prepare the Process A, B and C accounts and a statement of profit earned at each process.

OR

Q.3. The following production standards have been set to manufacture a product of Maheshvari Co. Ltd: (14)

Direct Materials:	Rs.
2 units of A at Rs. 4 per unit	8.00
3 units of B at Rs. 3 per unit	9.00
15 units of C at Rs. 1 per unit	15.00
Total	32.00
Direct Labor: 3 Hours, Hours Rs. 8 per hour	24.00
Total standard Cost	56.00

The company manufactured and sold 12,000 units of the product during the year. Direct material costs were as follows.

25,000 units of A, Rs. 1,10,000

36,000 units of B, Rs. 1,00,800

1,77,000 units of C, Rs. 2,12,400

The company worked for 35,000 direct labour hours during the year.
For 5000 of these hours, the company paid Rs.12 per hour, while for the remaining
the wages were paid at the standard rate.

Calculate:

- 1) Material cost variance
- 2) Material price variance
- 3) Material Usages variance
- 4) Labour cost variance
- 5) Labour rate variance
- 6) Labour efficiency variance.

Q.4. Write a short note, (any three)

(12)

1. Operating Costing
 2. Joint Products and By-Products
 3. Escalation Clause.
 4. Advantages and limitation of job vacancy method.
 5. Variance relating to Goods and Labour.
-

RAN-2408000604020002

S. Y. B. Com. (NCF-NEP) (Sem.-IV) Examination April - 2026

Major : Advance Accounting and Auditing P. 4 (Corporate A/C)

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

<p>સૂચના : / Instructions</p> <p>(1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book</p> <p>(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે. Figures to the right side indicate marks of the questions.</p> <p>(3) જરૂરી ગણતરી જવાબનો ભાગ ગણાશે. Necessary calculations are the part of an answer.</p>	<p>Seat No.:</p> <table border="1" style="width: 100%; height: 20px;"> <tr> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> </tr> </table> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin-top: 10px;"> <p style="text-align: center;">Student's Signature</p> </div>						

- પ્ર. 1. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે તે પાંચ) 10
1. નીચે આપેલ માહિતી પરથી ખરીદનાર કંપનીએ આપેલ શેરની સંખ્યા શોધો.
લીધેલ મિલકતો : ₹. 12,00,000
પુનઃ મૂલ્યાંકન નક્કી કરેલ કિંમત : ₹. 13,36,000
લીધેલ દેવા : ₹. 3,36,000
કુલ ખરીદકિંમતના 10% રોકડ અને બાકીના માટે ₹. 10 નો એક એવા શેર શેરદીઠ ₹. 15 ના ભાવે આપવામાં આવશે.
 2. ગુલાબ લિમિટેડે જાસ્મીન લિમિટેડને તા. 31-3-2025 ના રોજ પોતાનામાં સમાવી લીધી.
ગુલાબ લિમિટેડ અને જાસ્મીન લિમિટેડ ની ચોખ્ખી મિલકતો અનુક્રમે ₹. 2,40,000 અને ₹. 1,44,000 છે. ગુલાબ લિમિટેડ અને જાસ્મીન લિમિટેડના ઈક્વિટી શેરોની સંખ્યા અનુક્રમે 12,000 અને 9600 છે. શેરની આંતરિક કિંમત અને શેર ફેરબદલીના પ્રમાણની ગણતરી કરો.
 3. ડિબેન્ટરહોલ્ડરોને ચૂકવ્યા પછી લિક્વિડેટર પાસે ₹. 8,24,000 રોકડ સિલક છે. બિનસલામત લેણદારો ₹. 9,00,000 છે. બિનસલામત લેણદારોને ચૂકવેલ રકમ પર 3% લેખે મહેનતાણું આપવાનું હોય તો લિક્વિડેટરનું મહેનતાણું અને બિનસલામત લેણદારોને ચૂકવવાની રકમ ગણો.
 4. મોગરા લિ. ના. તા. 31-3-2025 ના રોજના પાકા સરવૈયામાંથી નીચેની વિગતો મળેલ છે:
 1. અન્ય જવાબદારીઓ : ₹. 1,94,000
 2. લેણદારો : ₹. 2,00,000
 3. પ્રોવિડંટ ફંડ : ₹. 4000
 4. કર્મચારી કલ્યાણ ફંડ : ₹. 4000
 5. અન્ય જવાબદારીમાં નીચેનાનો સમાવેશ થાય છે:
 - અ) આવકવેરો તા. 31-3-2024 અને તા. 31-3-2025 ના રોજ પુરા થતા વર્ષ માટે અનુક્રમે ₹. 6,000 અને ₹. 4000.
 - બ) પાણી અને વીજળીના બિલો ₹. 4000
 - ક) ચાર કારકુનનો છેલ્લા બે મહિનાનો પગાર, દરેકનો માસિક ₹. 12000 લેખે.
 ઉપરની વિગતો પરથી પસંદગીના લેણદારો અને બિન સલામત લેણદારોની રકમ જણાવો.

5. વિભાગ 'અ' ને વિભાગ 'બ' સાથે જોડો.

વિભાગ 'અ'	વિભાગ 'બ'
1. કંપનીધારો 2013 ની કલમ 2(50)	A. જાહેર કંપની
2. કંપનીધારો 2013 ની કલમ 2(41)	B. એક વ્યક્તિની કંપની
3. કંપનીધારો 2013 ની કલમ 2(71)	C. નાણાંકીય વર્ષ
4. કંપનીધારો 2013 ની કલમ 2(62)	D. બહાર પાડેલ શેરમૂડી

6. કંપનીધારો 2013 મુજબ 'જાહેર કંપની' ની વ્યાખ્યા આપો.

7. સંયોજન અને સમાવેશના હેતુઓ જણાવો.

પ્ર. 2. ચમેલી કં લિ. નું તા. 31-3-2025 ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે :

14

વિગત	નોંધ	રકમ રૂ.
(I) ઈક્વિટી અને દેવા		
(1) શેરહોલ્ડરોના ભંડોળો		
(અ) શેરમૂડી:		
10% ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી દરેક રૂ. 100 નો શેર		4,50,000
ઈક્વિટી શેરમૂડી		17,10,000
(2) બિન ચાલુ દેવા		
(અ) લાંબા ગાળાના ઉછીના નાણાં:		
15% ના ડિબેન્યર્સ		9,00,000
(બ) અન્ય લાંબા ગાળાના દેવા :		
ગીરો લોન (રોકાણો સામે)		82,500
(3) ચાલુ દેવા :		
(અ) ટૂંકા ગાળાના માટે ઉછીના લીધેલ નાણાં		
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ (સ્ટોકના તારણ પર)		2,70,000
(બ) વેપારી દેવા : લેણદારો		2,85,000
(ક) અન્ય ચાલુ દેવા :		
ડિબેન્યર પર ચૂકવવાનું બાકી વ્યાજ		67,500
કામદારોને ચૂકવવાની બાકી મજૂરી		30,000
કર્મચારીઓને ચૂકવવાનો બાકી પગાર		60,000
છેલ્લા છ માસના ચૂકવવાના સ્થાનિક વેરા		15,000
કુલ		38,70,000
(II) મિલકતો		
(1) બિનચાલુ મિલકતો		
(અ) કાયમી મિલકતો		
(1) દ્રશ્ય મિલકતો :		
જમીન મકાન		14,42,490
યંત્રો		9,60,000

(બ) બિનચાલુ રોકાણો : રોકાણો		90,000
(2) ચાલુ મિલકતો :		
(અ) માલસામગ્રી : સ્ટોક		3,60,000
(બ) વેપારી લેણા : દેવાદારો		7,50,000
(ક) રોકડ અને રોકડ સમકક્ષ : રોકડ		2,67,510
કુલ		38,70,000

તા. 1-4-2025 ના રોજ કંપનીનું સ્વૈચ્છિક વિસર્જન થયું. નીચેની માહિતી ઉપરથી લિક્વિડેટરનું આવક જાવકનું પત્રક તૈયાર કરો.

વધારાની માહિતી :

- લિક્વિડેટરે નીચેની મિલકતોના ઉપજાવ્યા : રૂ.

જમીન-મકાન	20,70,000
યંત્રો	9,60,00
સ્ટોક	2,10,000
દેવાદારો	7,50,000
- વિસર્જન ખર્ચ રૂ. 4461 થયો.
- લેણદારોએ (ગીરો લોનના-રોકાણો સામે) રોકાણો રૂ. 85,500 માં વેચ્યા અને વધારાની રકમ લિક્વિડેટરને પરત કરી.
- તમામ જવાબદારીઓ તા. 30-9-2025 ના રોજ ચૂકવાઈ હતી.
- પ્રેક્ષરન્સ શેરહોલ્ડરોને એક વર્ષનું ડિવિડન્ડ ચૂકવવું.
- લિક્વિડેટરનું મહેનતાણું :
 - મિલકતની ઉપજ પર 1% લેખે
 - બિનસલામત લેણદારોને ચૂકવેલી રકમ પર 3% લેખે
 - પ્રેક્ષરન્સ શેરહોલ્ડરોને ચૂકવેલી રકમ પર 2% લેખે
 - ઈક્વિટી શેરહોલ્ડરોને ચૂકવેલી રકમ પર 1% લેખે
- આર્ટીકલ્સ ઓફ એસોસિએશનમાં એવી જોગવાઈ છે તે મુજબ, ઈક્વિટી શેરહોલ્ડરોને શેરમૂડી પરત કર્યા બાદ જો કોઈ વધારો રહે તો વધારાનો 30% ભાગ પ્રેક્ષરન્સ શેર હોલ્ડરો લેવા હકદાર છે.

અથવા

પ્ર. 2.(અ) જાસૂદ લિ. નું સ્વૈચ્છિક વિસર્જન થયું ત્યારે તેની પરિસ્થિતિ નીચે પ્રમાણે હતી.

10

- 3,20,000 'A' ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ. 10 નો શેરટીઠ રૂ. 8 ભરપાઈ
- 4,80,000 'B' ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ. 10 નો શેરટીઠ રૂ. 5 ભરપાઈ
- સંપૂર્ણ સલામત લેણદારો રૂ. 4,57,600
- પસંદગીના લેણદારો રૂ. 1,60,000
- 15% ના ડિબેન્યર રૂ. 6,40,000
- લિક્વિડેશન ખર્ચ રૂ. 6400
- લિક્વિડેટરનું મહેનતાણું રૂ. 96,000 (જેમાં મિલકતોની ઉપજ પર 2.5% લેખે રૂ. 48,000 તથા પસંદગી સહીત બિનસલામત લેણદારોને કરેલી ચૂકવાણીના 5% લેખે રૂ. 48,000).

પ્ર. 2.(બ) જાહેર કંપની અને ખાનગી કંપની વચ્ચેનો તફાવત લખો.

4

પ્ર. ૩. સૂરજ લિ. એ તા. ૩૧-૩-૨૦૨૫ ના રોજ મૂખી લિ. ની પાઘડી અને અન્ય લિમિટેડ (રોકાણો સિવાય) ૧૪ લઈ લેવાનું કબૂલ્યું. તે તારીખનું મૂખી લિ. નું પાકું સરવેયું નીચે મુજબ છે.

વિગત	રકમ રૂ.	રકમ રૂ.
(I) ઈક્વિટી અને દેવા		
(1) શેરહોલ્ડરોના ભંડોળો		
(અ) શેરમૂડી : ઈક્વિટી શેરમૂડી દરેક રૂ. 10 નો		6,00,000
(બ) અનામત અને વધારો		
સામાન્ય અનામત		93,750
નફા નુકશાન ખાતું		67,500
(2) બિન ચાલુ દેવા		
(અ) લાંબા ગાળાના ઉછીના નાણાં:		
10% ના ડિબેન્ચર્સ		2,25,000
(3) ચાલુ દેવા		
(અ) વેપારી દેવા : લેણદારો		1,38,750
(બ) ટૂંકા ગાળાની જોગવાઈઓ : કરવેરાની જોગવાઈ		75,000
કુલ		12,00,000
(II) મિલકતો		
(1) બિનચાલુ મિલકતો		
(અ) કાયમી મિલકતો		
(1) દ્રશ્ય મિલકતો :		
જમીન-મકાન		3,00,000
યંત્રો		3,00,000
(2) અદ્રશ્ય મિલકતો : પાઘડી		75,000
(બ) બિનચાલુ રોકાણો : રોકાણો		1,12,500
(2) ચાલુ મિલકતો		
(અ) માલસામગ્રી : સ્ટોક		1,50,000
(બ) વેપારી લેણા : દેવાદારો		1,87,500
(ક) રોકડ અને રોકડ સ્વરૂપની મિલકતો : બેંકસિલક		75,000
કુલ		12,00,000

સૂરજ લિમિટેડે મૂખી લિમિટેડને સમાવી લેવાનું નક્કી કર્યું.

અન્ય શરતો : સૂરજ લીમિટેડે -

- જુના ડિબેન્ચર 8% પ્રીમિયમ પરત કરવા. સૂરજ લિમિટેડે 15% ના નવા ડિબેન્ચર 10% વટાવે આપવા.
- મૂખી લિ. ના 2 ઈક્વિટી શેરના બદલામાં સૂરજ લિ. ના 3 ઈક્વિટી શેર રૂ. 11 ની બજારકિંમતે આપવા.
- મૂખી લિ. ના દરેક શેરદીઠ રૂ. 2 રોકડા આપવા.
- સમાવેશ ખર્ચ રૂ. 15,000 ચૂકવવો.
- મૂખી લિ. એ રોકાણો રૂ. 1,20,000 માં વેચ્યા. સૂરજ લિમિટેડે પાસેથી મળેલા શેર પેકી 1/3

ભાગના શેર દરેક રૂ. 10.50 ના ભાવે વેચ્યા. કરવેરાની જવાબદારી રૂ. 90,000 નક્કી થઈ.

સૂરજ લિમિટેડે જમીન-મકાનની કિંમત 25% વધુ આંકી, યંત્રોની કિંમત 20% ઓછી આંકી, સ્ટોકની કિંમત રૂ. 1,31,250 તથા દેવાદારો પર 5% ઘાલખાધ અનામતની જોગવાઈ કરવાની છે.

મૂખી લિમિટેડના ચોપડામાં તૈયાર કરો :

1. માલ મિલકત નિકાલ ખાતું
2. ઈક્વિટી શેરહોલ્ડરનું ખાતું
3. બેંક ખાતું સૂરજ લિ. ના ચોપડામાં જરૂરી આમનોંધ લખો.

અથવા

પ્ર. 3.

હર લિ. અને સિદ્ધિ લિ. નું તા. 1-4-2025 ના રોજ સંયોજન કરવામાં આવ્યું અને ચાલુ બંને કંપનીનો 14 ધંધો ખરીદી લેવા હરસિદ્ધી લિ. ની સ્થાપના કરવામાં આવી. તા. 31-3-2025 ના રોજ હર લિ. અને સિદ્ધિ લિ. ના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ હતા:

વિગત	નોંધ	હર લિ. રૂ.	સિદ્ધિ લિ. રૂ.
(I) ઈક્વિટી અને દેવા			
(1) શેરહોલ્ડરોના ભંડોળો			
(અ) શેરમૂડી : રૂ. 10 નો એક એવા ઈક્વિટી શેર		1,60,000	1,50,000
10% ના પ્રેફ. શેર દરેક રૂ. 100 નો		60,000	40,000
(બ) અનામત અને વધારો			
પુનઃ મૂલ્યાંકન અનામત		30,000	20,000
સામાન્ય અનામત		34,000	30,000
રોકાણ વળતર અનામત		10,000	10,000
નફા નુકશાન ખાતું		10,000	6000
(2) બિન ચાલુ દેવા			
(અ) લાંબા ગાળાના ઉછીના નાણાં:			
10% ના ડિબેન્યર્સ		12,000	6000
(3) ચાલુ દેવા			
(અ) વેપારી દેવા : લેણદારો		84,000	38,000
કુલ		4,00,000	3,00,000
(II) મિલકતો			
(1) બિનચાલુ મિલકતો			
(અ) કાયમી મિલકતો		1,80,000	1,30,000
(બ) બિનચાલુ રોકાણો : રોકાણો		30,000	10,000
(2) ચાલુ મિલકતો			
(અ) માલસામગ્રી : સ્ટોક		70,000	50,000
(બ) વેપારી લેણા : દેવાદારો		50,000	60,000
લેણીહૂંડી		10,000	10,000
(ક) રોકડ અને રોકડ સ્વરૂપની મિલકતો : રોકડ અને બેંક સિલક		60,000	40,000
કુલ		4,00,000	3,00,000

વધારાની માહિતી :

1. હર વિ. અને સિદ્ધિ વિ. ના 10% ડિબેન્યરો પેટે હરસિદ્ધિ વિ. ના 15% ના રૂ. 100 નો એક એવા ડિબેન્યર એવી રીતે આપવા કે જેથી તેમની વ્યાજની આવક તે જ જળવાઈ રહે.
2. બંને કંપનીઓના પ્રેક્ટરન્સ શેરહોલ્ડરોને તેટલી જ સંખ્યામાં હરસિદ્ધિ વિ. ના 12% ના પ્રેક્ટરન્સ શેર રૂ. 140 ની કિંમતે આપવા, જેની દાર્શનિક કિંમત રૂ. 100 છે.
3. હરસિદ્ધિ વિ. હર વિ. ના દરેક બે ઇક્વિટી શેરના બદલામાં પોતાના એક ઇક્વિટી શેર આપશે અને સિદ્ધિ વિ. ના દરેક પાંચ ઇક્વિટી શેરના બદલામાં બે ઇક્વિટી શેર આપશે. આ શેર દરેક રૂ. 30 ની કિંમતે આપવામાં આવે છે. તેની દાર્શનિક કિંમત શેરદીઠ રૂ. 10 છે
4. રોકાણ વળતર અનામત હજુ ત્રણ વર્ષ રાખવાનું છે.
સંયોજનની ઉપરની યોજના પૂરી થયા પછીનું તા. 1-4-2025 ના રોજનું હરસિદ્ધિ વિ. નું પાકું સરવૈયું નીચેની ધારણા હેઠળ તૈયાર કરો.
(અ) સંયોજન ખરીદી સ્વરૂપનું હોય તો,
(બ) સંયોજન વિલીનીકરણ સ્વરૂપનું હોય તો.

પ્ર. 4. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે ત્રણ)

12

1. એક વ્યક્તિની કંપની
2. શેરની આંતરિક કિંમત
3. હિતોના જોડાણ પદ્ધતિ અને ખરીદ પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત
4. પ્રેક્ટરન્શીયલ લેણદારો અને બિનસલામત લેણદારો
5. લિક્વિડેટરનું મહેનતાણું

ENGLISH VERSION

Q. 1. Answer the following questions. (Any five)

10

1. Consider the following information:

Assets taken over:

Book Value Rs. 12,00,000

Agreed Value Rs. 13,36,000

Liabilities taken over Rs. 3,36,000

Determine the numbers of shares to be issued by the purchasing company in following information. The purchase consideration is settled by:

The 10% total purchase consideration in cash and balance in shares of Rs. 10 each issued at Rs. 15 per share.

2. Gulab Ltd. absorb the business of Jasmin Ltd. the on 31-3-2025. The Net Assets of Gulab Ltd. and Jasmin Ltd. are Rs. 2,40,000 and Rs. 1,44,000. The number of equity shares of Gulab Ltd. and Jasmin Ltd. are Rs. 12,000 and 9600 respectively. Calculate the Intrinsic value of share and share transfer ratio.
3. After making payment to the debenture holders, the liquidator has balance of Rs. 8,24,000 on his hand. Unsecured Creditors were Rs. 9,00,000. Liquidator is entitled to 3% remuneration on the amount paid to unsecured creditors. Calculate liquidator's remuneration and the amount paid to unsecured creditors.
4. The following details are available from the Balance Sheet of Mogra Ltd. dated 31-3-2025:

1. Other Liabilities Rs. 1,94,000
2. Creditors Rs. 2,00,000
3. Provident Fund Rs. 4000
5. Employee Welfare Fund Rs. 4000
6. Other liabilities include following:
 - a) Income tax for the year ended on 31-3-2024 and 31-3-2025 is Rs. 6000 and Rs. 4000 respectively.
 - b) Bills for water and electricity Rs. 4000.
 - c) Salary of four clerks for last two months at monthly Rs. 12000.

From the above information find out preferential creditors and unsecured creditors of the company.

5. Match section 'A' with section 'B'.

Section - A	Section - B
1. Sec.2(50) of the Company Act 2013	A. Public Company
2. Sec.2(41) of the Company Act 2013	B. One Person Company
3. Sec.2(71) of the Company Act 2013	C. Financial Year
4. Sec.2(62) of the Company Act 2013	D. Issued Share Capital

6. Define Public Company as per Company Act 2013.
7. State the purpose of Amalgamation and Absorption.

- Q. 2. The following is the balance sheet of the Chameli Co. Ltd. as on 31-3-2025.

14

Particulars	Notes	Rs.
(I) EQUITY AND LIABILITIES:		
(1) Shareholders Funds:		
(a) Share Capital:		
10% Preference Shares Capital of Rs. 100 each		4,50,000
Equity Shares Capital		17,10,000
(2) Non-Current Liabilities:		
(a) Long Term Borrowings		
15% Debentures		9,00,000
(b) Other long-term debts:		
Mortgage Loan (against Investments)		82,500
(3) Current Liabilities:		
(a) Short Term Borrowing:		
Bank Overdraft (against Stock)		2,70,000
(b) Trade Payables: Creditors		2,85,000
(c) Other Current Liabilities:		
Outstanding Interest on Debentures		67,500
Outstanding Wages of Workmen		30,000
Outstanding Salary of Employees		60,000
Outstanding Taxes of Local Government (Last 6 Months)		15,000
Total		38,70,000
(II) ASSETS:		
(1) Non- Current Assets :		

(a) Fixed Assets:		
(1) Tangible Assets:		
Land - Building		14,42,490
Machinery		9,60,000
(b) Non-Current Investments : Investments		90,000
(2) Current Assets:		
(a) Inventories: Stock		3,60,000
(b) Trade Receivables: Debtors		7,50,000
(c) Cash and Cash Equivalents: Cash		2,67,510
Total		38,70,000

On 1-4-2025 the company went into voluntary liquidation. Prepare Liquidator's Receipt and Payable Statement from the following details:

Additional Information:

(1) The assets realized by liquidator as follows:

	Rs.
Land - Buildings	20,70,000
Machinery	9,60,000
Stock	2,10,000
Debtors	7,50,000

(2) Liquidation expenses Rs. 4461.

(3) Creditors (loan mortgaged against Investments) has sold Investments at Rs. 85,500 and returned surplus amount to the liquidator.

(4) All the liabilities were paid off on 30-9-2025.

(5) To pay preference shareholders dividend for one year.

(6) Liquidator's remuneration:

- 1% on the amount of asset realized.
- 3% on the amount paid to unsecured creditors
- 2% on the amount paid to preference shareholders.
- 1% on the amount paid to equity shareholders.

(7) According to Articles of Association, the preference shareholders are entitled to 30% Of the surplus, if there is surplus if there left after paid up capital is returned to the Equity Shareholders.

OR

Q. 2. (A) Jasood Ltd. went into voluntary liquidation when its position was as under:

- 1) 3,20,000 'A' Equity Shares of Rs. 10 each, Rs. 8 per share paid up.
- 2) 4,80,000 'B' Equity Shares of Rs. 10 each, Rs. 5 per share paid up.
- 3) Fully secured creditors Rs. 4,57,600
Preferential creditors Rs. 1,60,000
15% Debentures Rs. 6,40,000 .
- 4) Liquidation Expenses Rs. 6400
- 5) Liquidator's remuneration is Rs. 96,000 (Rs. 48,000 for realisation of assets at 2.5% And Rs. 48,000 for payments to unsecured creditors inclusive preferential creditor At 5%).

Prepare Liquidator's Final Statement of Receipt and Payments.

Q. 2. (B) Distinguish between Public Company and Private Company.

10

4

Suraj Ltd. has agreed acquire goodwill and other assets (except investments) of Mukhi Ltd. on 31-3-2025. The Balance Sheet of Mukhi Ltd. on that day is as follows:

Particulars	Notes	Rs.
(I) EQUITY AND LIABILITIES:		
(1) Shareholders Funds:		
(A) Share Capital:		
Equity Shares capital of Rs. 10 each		6,00,000
(B) Reserve and Surplus :		
General Reserve		93,750
Profit & Loss A/c		67,500
(2) Non-Current Liabilities:		
(a) Long Term Borrowings		
10% Debentures		2,25,000
(3) Current Liabilities:		
(a) Trade Payables: Creditors		1,38,750
(b) Short Term Provisions: Provision for Taxation		75,000
Total		12,00,000
(II) ASSETS:		
(1) Non- Current Assets :		
(a) Fixed Assets:		
(1) Tangible Assets:		
Land - Building		3,00,000
Machineries		3,00,000
(2) Intangible Assets : Goodwill		75,000
(b) Non-Current Investments : Investments		1,12,500
(2) Current Assets:		
a) Inventories : Stock		1,50,000
b) Trade Receivables: Debtors		1,87,500
c) Cash and Cash Equivalents: Bank balance		75,000
Total		12,00,000

Suraj Ltd. absorbed Mukhi Ltd. on the following conditions:

Suraj Ltd. will—

- 1) Discharge the old debentures at 8% premium by issue of 15% new debentures at 10% discount.
- 2) Issued 3 Equity shares of Suraj Ltd. at market price of Rs. 11 for 2 Equity shares of Mukhi Ltd.
- 3) Pay Rs. 2 in cash for every share of Mukhi Ltd.
- 4) Pay absorption expenses of Rs. 15,000.
- 5) Mukhi Ltd. sells the investments for Rs. 1,20,000. $\frac{1}{3}$ of the shares received from Suraj Ltd. are sold at Rs. 10.50 each. Tax Liabilities are determined at Rs. 90,000.

Suraj Ltd. values Land & Building 25% more and Machinery 20% below the book value, Stock at Rs. 1,31,250 and debtors subject to 5% provisions for doubtful debts.

Prepare in the books of Mukhi Ltd.—

- 1) Realisation A/c,
- 2) Equity Shareholders A/c,
- 3) Bank A/c and Pass the journal entries in the books of Suraj Ltd.

OR

Q. 3.

Har Ltd. and Sidhdhi Ltd. were amalgamated on 1-4-2025. A new company Harsidhdhi Ltd. was formed to take over the business of the both companies. Balance sheet of Har Ltd. and Sidhdhi Ltd. as on 31 -3-2025 are under:

14

Particulars	Notes	Har Ltd. Rs.	Sidhdhi Ltd. Rs.
(I) EQUITY AND LIABILITIES:			
(1) Shareholders Funds:			
(A) Share Capital:			
Equity Shares of Rs. 10 each		1,60,000	1,50,000
10% Preference Shares of Rs. 100 each		60,000	40,000
(B) Reserve and Surplus :			
Revaluation Reserve		30,000	20,000
General Reserve		34,000	30,000
Investment Allowance Reserve		10,000	10,000
Profit & Loss A/c		10,000	6000
(2) Non-Current Liabilities:			
(a) Long Term Borrowings			
10% Debentures		12,000	6000
(3) Current Liabilities:			
(a) Trade Payables: Creditors		84,000	38,000
Total		4,00,000	3,00,000
(II) ASSETS:			
(1) Non- Current Assets :			
(a) Fixed Assets:			
(b) Non-Current Investments : Investments		1,80,000	1,30,000
		30,000	10,000
(2) Current Assets:			
a) Inventories: Stock		70,000	50,000
b) Trade Receivables: Debtors		50,000	60,000
Bills Receivable		10,000	10,000
c) Cash and Cash Equivalents: Cash and Bank balance		60,000	40,000
Total		4,00,000	3,00,000

Additional Information:

- (1) 10% Debenture holders of Har Ltd. and Sidhdhi Ltd. are discharged by Harsidhdhi Ltd. issuing such number of its 15% Debentures of Rs. 100 each so as to maintain the same amount of interest.
- (2) Preference shareholders of both companies are issued equivalent number of 12% Preference Shares of Harsidhdhi Ltd. at a price of Rs. 140 per share (face value Rs. 100).
- (3) Harsidhdhi Ltd. will issue 1 Equity Shares for each 2 Equity Shares of Har Ltd. and 2 Equity Share for each 5 Equity Shares of Sidhdhi Ltd. The shares are to be issued at Rs. 30 each, having a face value of Rs. 10 each share.

(4) Investment allowance reserve is to be maintained for 3 more years.
Prepare Balance Sheet of Harsidhdhi Ltd. as on 1-4-2025 after the amalgamation has been carried out on following basis.

- (1) The amalgamation is in the nature of purchase.
- (2) The amalgamation is in the nature of merger.

Q. 4. Write Short Notes (Any Three)

- (1) One Person Company
- (2) Intrinsic value of share
- (3) Distinguish between Pooling Interests Method and Purchase Method
- (4) Preferential Creditors and Unsecured Creditors
- (5) Liquidator's Remuneration

12

RAN-2408000604020003

Bachelor of Commerce (NCF-NEP) (Sem.-IV) Examination April - 2026

Major - Advance Accounting & Auditing - IV

Accounting & Taxation

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

- પ્ર. 1. સૂચના પ્રમાણે જવાબ આપો (કોઈપણ પાંચ) 10
- જુલી એક ખાનગી કંપનીમાં નોકરી કરે છે અને તા. 31/03/2024 ના રોજ નિવૃત્ત થાય છે. તેમને કંપની તરફથી ગ્રેયુઈટી મળતી નથી. તા. 01/04/2024 થી ₹ 5,000 દર મહિને પેન્શન મળે છે, તા. 01/11/2024 ના રોજ જુલી પોતાના પેન્શનનો 40% ભાગ કોમ્પ્યુટ કરાવીને ₹ 2,40,000 મેળવ્યા છે. તો કરપાત્ર પેન્શનની ગણતરી કરો.
 - શ્રી મેહુલભાઈ ABC લિ. માં નોકરી કરે છે. તેનો છેલ્લા 10 મહિનાનો સરેરાશ મૂળ પગાર : ₹ 80,000 અને મોંઘવારી ભથ્થું દર મહિને (નિવૃત્તિના લાભ માટે ગણાય છે) ₹ 20,000 લેખે મળે છે. તે પોતે 31/10/2024 ના રોજ 25 વર્ષ અને 11 મહિના નોકરી કરી નિવૃત્ત થાય છે. ગ્રેયુઈટી તરીકે ₹ 18,00,000 મેળવે છે. તો કરપાત્ર ગ્રેયુઈટીની ગણતરી કરો.
 - એક કંપનીની ભરપાઈ થયેલી મૂડી ₹ 8,00,000 છે. જે ₹ 100 નો એક એવા ઈક્વિટી શેરની બનેલી છે. કંપનીનો ભવિષ્યનો કરબાદ સરેરાશ નફો ₹ 1,58,000 અંદાજવામાં આવ્યો છે. જેમાંથી દર વર્ષે ₹ 26,000 સામાન્ય અનામત ખાતે લઈ જવા જરૂરી છે. આ પ્રકારના ધંધામાં સામાન્ય રીતે અપેક્ષિત વળતરનો દર 10% છે. કંપનીના શેરની બજાર કિંમત ગણો.
 - આવકના શીર્ષકો જણાવો.
 - નીચેની માહિતી પરથી અપેક્ષિત વળતર દર શોધો.
ઈક્વિટી શેરનું બજાર કિંમત ₹ 400
ડિવિડન્ડનો દર 25%
100 રૂપિયાના ઈક્વિટી શેર જેના પર ₹ 80 ચૂકવવામાં આવે છે.
 - ઈનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટ મેળવવા માટેની સમય મર્યાદા ટૂંકમાં જણાવો.
 - શ્રીમતી પૂર્વીબેન માલિકીના મકાનનો 1/4 ભાગ માસિક ₹ 10,000 ના દરે રહેઠાણ માટે ભાડે આપેલ છે, બીજો 1/4 ભાગ પોતાના ધંધા માટે ઉપયોગમાં લેવાય છે અને બાકીનો ભાગ અંગત રહેઠાણ માટે વપરાય છે. મ્યુનિસિપલ આકારણી મુજબ મકાનનું વાર્ષિક મૂલ્ય ₹ 3,60,000 છે, જેના 20% લેખે સ્થાનિક કરવેરા ચૂકવ્યા છે. ચોખ્ખું વાર્ષિક મૂલ્ય શોધો.

વિગત	₹
I. ઈક્વિટી અને જવાબદારીઓ :	
(૧) શેરહોલ્ડરનાં ભંડોળો :	
(અ) શેરમૂડી :	
૫૦,૦૦૦ 'A' ઈક્વિટી શેર દરેક ₹ ૧૦ નો એવા પૂર્ણ ભરપાઈ	૫,૦૦,૦૦૦
૫૦,૦૦૦ 'B' ઈક્વિટી શેર દરેક ₹ ૧૦ નો એવા, શેરદીઠ ₹ ૮ ભરપાઈ	૪,૦૦,૦૦૦
૨૫,૦૦૦ 'C' ઈક્વિટી શેર દરેક ₹ ૧૦ નો એવા, શેરદીઠ ₹ ૬ ભરપાઈ	૧,૫૦,૦૦૦
(બ) અનામત અને વધારો :	
સામાન્ય અનામત	૧,૭૫,૦૦૦
નફાનુકસાન ખાતુ	૭૫,૦૦૦
(૨) બિનચાલુ દેવાં :	
(અ) લાંબા ગાળાની જોગવાઈઓ :	
ઘસારા ફંડ :	
મકાન	૧૨,૫૦૦
મશીનરી	૫૦,૦૦૦
(૩) ચાલુ દેવાં :	
(અ) વેપારી દેવાં : લેણદારો	૧,૨૫,૦૦૦
(બ) અન્ય ચાલુ દેવાં :	
ચૂકવવાનો બાકી ખર્ચ	૨૫,૦૦૦
બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટ	૩૭,૫૦૦
Total	૧૫,૫૦,૦૦૦
II. મિલકતો	
(૧) બિનચાલુ મિલકતો :	
(અ) કાયમી દૃશ્ય મિલકતો :	
મકાન	૨,૦૦,૦૦૦
મશીનરી	૨,૫૦,૦૦૦
અદૃશ્ય મિલકત : પાઘડી	૧,૬૨,૫૦૦
(બ) અન્ય બિનચાલુ મિલકતો : પ્રાથમિક ખર્ચા	૧૧,૨૫૦
(૨) ચાલુ મિલકતો :	
(અ) માલસામગ્રી : સ્ટોક	૫,૦૦,૦૦૦
(બ) વેપારી લેણાં : દેવાદારો	૩,૭૫,૦૦૦
(ક) રોકડ અને રોકડ સ્વરૂપની મિલકતો : રોકડ સિલક	૪૫,૦૦૦
(ડ) અન્ય ચાલુ મિલકતો : અગાઉથી ચૂકવેલ વીમો	૬,૨૫૦
Total	૧૫,૫૦,૦૦૦

નીચેની માહિતી ધ્યાનમાં લઈને દરેક પ્રકારના ઇક્વિટી શેરની કિંમત નીચેની રીતે શોધો :

(અ) ચોખ્ખી મિલકતની પદ્ધતિ દ્વારા, (બ) ઊપજ પદ્ધતિ દ્વારા.

- (1) કંપનીની પાઘડીની કિંમત ₹ 2,00,000 આંકવામાં આવી.
- (2) ₹ 25,000 સિવાયના બાકીના દેવાદારો સધ્ધર છે.
- (3) રોકાયેલી મૂડી પર અપેક્ષિત વળતરનો દર 10% છે.
- (4) કંપનીનો છેલ્લાં 3 વર્ષનો ચોખ્ખો નફો નીચે મુજબ છે :

2022-23 : ₹ 2,50,000

2023-24 : ₹ 3,25,000

2024-25 : ₹ 3,01,250

નફા પૈકી 20% રકમ દર વર્ષે સામાન્ય અનામત ખાતે લઈ જવામાં આવે છે.

- (5) મકાનની કિંમત ₹ 2,50,000 ગણવામાં આવી છે.
- (6) ₹ 63750 નો કંપની સામેનો દાવો મંજૂર રાખવામાં આવ્યો છે.

અથવા

પ્ર. 2. નાણાંકીય વર્ષ 2024-25 માટે એક કંપનીના મેનેજિંગ ડિરેક્ટર શ્રી દિપ્તેશભાઈની પગારની વિગતો નીચે મુજબ છે. આકારણી વર્ષ 2025-26 માટે નવી કર પદ્ધતિ મુજબ તેમનો કરપાત્ર પગાર ગણો. 14

1. મૂળ પગાર : ₹ 7,20,000
2. બોનસ : 85,000
3. મનોરંજન ભથ્થું : ₹ 20,000
4. ઘરઘાટી (Servant) નો પગાર : માલિકે ચૂકવેલ રકમ ₹ 24,000.
5. ગેસ-વીજળીની સવલત : માલિકે ચૂકવેલ ખર્ચ ₹ 12,000 (અંગત વપરાશ માટે).
6. ભોજનની સગવડ : 250 દિવસ માટે ભોજનદીઠ ₹ 120 લેખે ખર્ચ. તેમની પાસેથી ₹ 30 લેખે ટોકન રકમ વસૂલવામાં આવી.
7. શિક્ષણ સવલત : માલિકની સંસ્થામાં સંતાનોને શિક્ષણ કંપનીનો ખર્ચ ₹ 45,000.
શ્રી દિપ્તેશભાઈના પગારમાંથી ₹ 5,000 કાપવામાં આવ્યા
8. રસોઈયા અને ચોકીદારનો પગાર : અનુક્રમે ₹ 36,000 અને ₹ 24,000 કંપનીએ ચૂકવ્યા.
9. હોલિડે હોમ : કંપનીએ ભોગવેલ ખર્ચ ₹ 50,000.
10. કંપની તરફથી ઓફિસ તથા અંગત કામ માટે 1300 ક્યુબિક કેપેસિટીની Maruti Ciaz ગાડીની સવલત મળી છે અને તે ગાડી અંગે માલિકે ₹ 84,000 ના ખર્ચા કર્યા છે.
11. ક્રેડિટ કાર્ડ : કંપની કાર્ડથી અંગત ખરીદી ₹ 42,000.
12. મોટર કારનું વેચાણ : કંપનીની માલિકીની કાર (મૂળ કિંમત ₹ 4,00,000, 3 વર્ષ જૂની) શ્રી દિપ્તેશભાઈને ₹ 1,50,000 માં વેચી. (ઘસારો : ઘટતી જતી બાકીની રીતે 20%).
13. માન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડ (RPF) માં ફાળો : માલિકનો ફાળો ₹ 90,000.
14. RPF પર વ્યાજ : 12% ના દરે જમા થયેલ વ્યાજ ₹ 36,000.
15. વ્યવસાય વેરો : ₹ 2,500

પ્ર. ૩. સચીનભાઈ માલિકીની મકાન-મિલકતોને લગતી નીચે આપેલી વિગતો પરથી આ. વ. ૨૦૨૫-૨૬ માટે ૧૪ તેમની મકાન-મિલકતોની કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો.

વિગત	મકાન નં. ૧	મકાન નં. ૨	મકાન નં. ૩
૧. વપરાશ	રહેઠાણ માટે ભાડે આપેલ	અંગત રહેઠાણ માટે	ધંધા માટે ભાડે આપેલ
૨. વાર્ષિક મ્યુનિસિપલ મૂલ્ય	૧૫,૦૦,૦૦૦	૨૨,૫૦,૦૦૦	૭,૮૭,૫૦૦
૩. વાર્ષિક સ્ટાન્ડર્ડ રેન્ટ	૧૫,૩૭,૫૦૦	૧૯,૩૫,૦૦૦	૭,૩૧,૨૫૦
૪. ખરેખર માસિક ભાડું	૧,૧૨,૫૦૦	-----	૯૩,૭૫૦
૫. વાર્ષિક વાજબી ભાડું	૧૫,૭૫,૦૦૦	૨૪,૩૭,૫૦૦	૮,૪૩,૭૫૦
૬. વસૂલ નહિ થયેલ ભાડું	-----	-----	૧ માસ
૭. ખાલી રહ્યાનો સમય	૧ માસ	-----	૨ માસ
૮. સચીનભાઈ ચૂકવેલ મ્યુનિ. કરવેરા	૮૨,૫૦૦	૯૩,૭૫૦	૬૭,૫૦૦
૯. ભાડૂઆતે ચૂકવેલ મ્યુનિ. કરવેરા	૨૨,૫૦૦	-----	૩૦,૦૦૦
૧૦. સચીનભાઈએ નહિ ચૂકવેલ મ્યુનિ. કરવેરા	૧૫,૦૦૦	૨૦,૦૦૦	૧૮,૭૫૦
૧૧. ભાડું ઉઘરાવવાનો ખર્ચ	૩૩,૭૫૦	-----	૨૭,૦૦૦
૧૨. બાંધકામ માટેની લોનનું બાકી વ્યાજ (૨૦૨૪-૨૫ ના વર્ષનું)	૩૭,૫૦૦	૧,૩૧,૨૫૦	૧,૧૨,૫૦૦
૧૩. બાંધકામ સમયનું કુલ મૂડીકૃત વ્યાજ	૩,૭૫,૦૦૦	-----	૫,૬૨,૫૦૦
૧૪. બાંધકામ પૂરું થયાનું વર્ષ	૨૦૨૧-૨૨	૨૦૧૫-૧૬	૨૦૧૫-૧૬

અથવા

પ્ર. ૩. સમજાવો.

૧. મકાન મિલકતના શીર્ષક હેઠળ મજરે મળતી રકમ
૨. શેરના મૂલ્યાંકનને અસર કરતા પરિબળો

7

7

પ્ર. ૪. ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ ત્રણ)

12

૧. કાયમી ખાતા નંબર સંબંધિત આવકવેરાની જોગવાઈઓ
૨. ઈનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટ મેળવવા માટેની શરતો
૩. વસૂલ નહિ થયેલ ભાડું
૪. પેન્શન
૫. શેરના મૂલ્યાંકન માટેની પદ્ધતિઓ

Q. 1. Do as Directed (Any Five)

10

1. Juhi works in a private company and retires on 31/03/2024. She does not receive gratuity from the company. From 01/04/2024, she receives a monthly pension of ₹ 5,000. On 01/11/2024, she commuted 40% of her pension and received ₹ 2,40,000. Calculate the taxable pension for the Assessment Year 2025-26.
2. Mr. Mehulbhai is employed at ABC Ltd. His average salary for the last 10 months is as follows: Basic Salary ₹ 80,000 and Dearness Allowance (DA) (considered for retirement benefits) ₹ 20,000 per month. He retired on 31/10/2024 after completing 25 years and 11 months of service. He received ₹ 18,00,000 as gratuity. Calculate the taxable Gratuity.
3. The paid-up capital of a company is ₹ 8,00,000, consisting of equity shares of ₹ 100 each. The company's future average profit after tax is estimated at ₹ 1,58,000. Out of this, ₹ 26,000 must be transferred to the General Reserve every year. The expected rate of return in this type of business is 10%. Calculate the Market Value of the company's shares.
4. State the heads of income.
5. Find the expected rate of return from the following information:
Market price of equity share ₹ 400
Dividend rate 25%
Equity share of ₹ 100 on which ₹ 80 is paid.
6. Briefly state the time limit for availing Input Tax Credit
7. Mrs. Purviben owns a house, of which $\frac{1}{4}$ th part is let out for residential purposes at a monthly rent of ₹10,000. Another $\frac{1}{4}$ th part is used for her own business, and the remaining part is used for her personal residence. The annual value of the house as per municipal assessment is ₹ 3,60,000, on which 20% local taxes have been paid. Find the Net Annual Value.

Q. 2. The balance sheet of Drashti Ltd. as on 31-3-2025 is as under.

14

Particulars	₹
I. EQUITY AND LIABILITIES:	
(1) Shareholders' Funds	
(a) Share Capita:	
50,000 'A' Equity share of ₹ 10 each fully paid	5,00,000
50,000 'B' Equity share of ₹ 10 each, ₹ 8 per share paid	4,00,000
25,000 'C' Equity share of ₹ 10 each, ₹ 6 per share paid	1,50,000
(b) Reserves and Surplus	
General Reserves	1,75,000
Profit and Loss Account	75,000
(2) Non-Current Liabilities	
(a) Long Term provisions	
Depreciation Fund:	
Building	12,500
Machinery	50,000
(3) Current Liabilities:	
(a) Trade Payable (Creditors)	1,25,000
(b) Other Current Liabilities	

Liabilities for Expenses	25,000
Bank Over Draft	37,500
	15,50,000
II. ASSETS:	
(1) Non-Current Assets:	
(a) Fixed Assets	
Building	2,00,000
Machinery	2,50,000
Intangible Assets: Goodwill	1,62,500
(b) Other Non-Current Assets: Preliminary Expenses	11,250
(2) Current Assets:	
(a) Inventories: Stock	5,00,000
(b) Trade Receivable: Debtors	3,75,000
(c) Cash and Cash Equivalents: Cash	45,000
(d) Other Current Assets: Prepaid Insurance	6,250
	15,50,000

Find the value of the company's each type of Equity Shares by (1) Net Assets Method, and (2) Yield Method taking into account the following:

- (1) Goodwill of the company has been valued at ₹ 2,00,000
- (2) Debtors are considered good except for ₹ 25,000
- (3) Normal Expected Return on capital employed is 10%.
- (4) The net profits of the company, for the last three years were as follows:
 - 2022-23 : ₹ 2,50,000
 - 2023-24 : ₹ 3,25,000
 - 2024-25 : ₹ 3,01,250.

of which 20% was placed to General Reserve every year.

- (5) Building has been valued at ₹ 2,50,000
- (6) There is a claim amounting to ₹ 63750 and it has to be paid according to the settlement agreed upon.

OR

Q. 2.

For the Financial Year 2024-25, the salary details of Mr. Dipteshbhai, Managing Director of a company, are given below. Calculate his taxable salary for the Assessment Year 2025-26 under the New Tax Regime.

14

1. Basic Salary: ₹ 7,20,000
2. Bonus: ₹ 85,000
3. Entertainment Allowance: ₹ 20,000
4. Salary of Domestic Servant: Amount paid by the employer ₹ 24,000.
5. Gas & Electricity Facility: Expenses paid by the employer ₹ 12,000 (for personal use).
6. Meal Facility: Expenditure at the rate of ₹ 120 per meal for 250 days. A token amount of ₹ 30 per meal was recovered from him.
7. Education Facility: Education provided to children in the employer's institution. The company's cost is ₹ 45,000. ₹ 5,000 was deducted from Mr. Dipteshbhai's salary.
8. Salary of Cook and Watchman: ₹ 36,000 and ₹ 24,000 respectively, paid by the company.
9. Holiday Home: Expenses borne by the company ₹ 50,000.

10. Car Facility: A Maruti Ciaz car with 1300 cc capacity is provided by the company for both office and personal work. The employer incurred expenses of ₹ 84,000 regarding this car
11. Credit Card: Personal purchases made using the company's card ₹ 42,000.
12. Sale of Motor Car: A company-owned car (Original Cost ₹ 4,00,000, 3 years old) was sold to Mr. Dipteshbhai for ₹ 1,50,000. (Depreciation: 20% on Reducing Balance Method/Written Down Value).
13. Contribution to Recognized Provident Fund (RPF): Employer's contribution ₹ 90,000.
14. Interest on RPF: Interest credited at the rate of 12% is ₹ 36,000.
15. Professional Tax: ₹ 2,500

Q. 3.

From the following information about the house properties owned by Mr. Sachin Bhai, you are required to compute his taxable income under the head of 'House Property Income for the A. Y. 2025-26.

14

Particulars	House No. 1	House No. 2	House No. 3
1. Use	Let-out for residence	Self occupied	Let-out for business
2. Municipal Value (p.a.)	15,00,000	22,50,000	7,87,500
3. Standard Rent (p.a.)	15,37,500	19,35,000	7,31,250
4. Actual Rent (monthly)	1,12,500	-----	93,750
5. Fair Rent (annual)	15,75,000	24,37,500	8,43,750
6. Uncollected rent	-----	-----	1 Month
7. Vacancy period	1 Month	-----	2 Month
8. Municipal taxes paid by Mr. Sachin Bhai	82,500	93,750	67,500
9. Municipal tax paid by the tenant	22,500	-----	30,000
10. Sachin Bhai will not pay municipal taxes.	15,000	20,000	18,750
11. Rent collection cost	33,750	-----	27,000
12. Interest on loan taken for construction for P. Y. 2024-25 (unpaid)	37,500	1,31,250	1,12,500
13. Capitalised interest (total)	3,75,000	-----	5,62,500
14. Year of completion of Construction	2021-22	2015-16	2015-16

OR

Q. 3.

Explain

1. Deduction allowed under the head house property
2. Factors affecting valuation of share

7

7

Q. 4.

Write Short Note (Any Three)

1. Income Tax provisions related to Permanent Account Number
2. Conditions for availing input tax credit
3. Un-realised rent
4. Pension
5. Methods for valuing shares

12

RAN-2408000604030001

S. Y. B. Com. (Sem.-IV) Examination April - 2026

Accountancy

Minor - Advance Accounting and Auditing - III

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

<p>સૂચના : / Instructions</p> <p>(1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book</p> <p>(2) પ્રશ્ન 1 ફરજિયાત છે. Que. 1 is Compulsory</p> <p>(3) જરૂરી ગણતરી તમારા જવાબના ભાગ તરીકે દર્શાવો. Show the necessary calculations as a part of your answer.</p>	<p>Seat No.:</p> <table border="1" style="width: 100%; height: 40px;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table> <div style="border: 1px solid black; height: 100px; width: 100%; margin-top: 10px;"></div> <p style="text-align: center;">Student's Signature</p>						

પ્ર. 1. માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો.

1. રૂ. 2,00,000ની કિંમતનું એક સામાન્ય યંત્ર 01-01-2025 ના રોજ કરાર પર મોકલવામાં આવ્યું. આ 02 યંત્ર તા. 01-07-2025 ના રોજ રૂ. 1,84,000 માં વેચી દીધું. ઘસારો 10% પ્રમાણે ગણવામાં આવે છે. કરાર ખાતામાં આ વિગતોની અસર દર્શાવો. 02
2. એક વસ્તુનું ઉત્પાદન અ, બ, ક અને ડ એમ ચાર પ્રક્રિયાઓમાંથી પસાર થાય છે. એક પ્રક્રિયાનું ઉત્પાદન બીજી પ્રક્રિયાનો કાચો માલ બને છે. ચારેય પ્રક્રિયાઓમાં દાખલ કરેલ એકમોના અનુક્રમે 25%, 20%, 20% અને 16 2/3% બગાડ થાય છે. જો પ્રક્રિયા ડના અંતે 20,000 કિ.ગ્રા. માલસામાન તૈયાર થયો હોય તો પ્રથમ પ્રક્રિયામાં કેટલા એકમો દાખલ કરવામાં આવ્યા હશે? 02
3. રંગ પાસે 25 બસો છે, જે બે શહેરો વચ્ચે દોડે છે. દરેક બસ દિવસની બે વળતી ટ્રિપ કરે છે. બંને શહેર વચ્ચે 75 કિ.મિ. નું અંતર છે. બસની પેસેન્જર ક્ષમતા 56 સીટની છે. સરેરાશ 80% પેસેન્જર લઈ જવામાં આવે છે. આ માસ દરમિયાન 6 દિવસ દરેક બસ સમારકામ માટે પડી રહી હતી. 02
 1. જાન્યુઆરી માસ માટે પેસેન્જર કિલોમીટરની ગણતરી કરો.
 2. જાન્યુઆરી માસ માટે કિલોમીટરની ગણતરી કરો.
4. સંયુક્ત પેદાશ એટલે શું? 02
5. માલસામાન ભાવ વિચલનનું સુત્ર જણાવો. 02

પ્ર. 2. રામ નામના એક કોન્ટ્રાક્ટરે રૂ. 50,00,000 ની કિંમતે એક કરાર લીધો. જેના પર તા. 01-04-2025 ના રોજ કામ શરૂ કર્યું. હિસાબી વર્ષ 31 ડિસેમ્બરના રોજ પુરું થાય છે. આ કરાર અંગેના ખર્ચા નીચે મુજબ છે. 14

વિગત	રૂ.
(1) માલસામાન ખર્ચ	13,50,000
(2) ચૂકવેલ મજૂરી	3,50,000
(3) આડકતરા ખર્ચા	50,000
(4) મોકલેલ યંત્રો (01-04-2025)	5,00,000
(5) મોકલેલ ખાસ યંત્રો (01-05-2025)	50,000

વધારાની માહિતી:

1. મોકલેલ માલસામાનમાંથી રૂ. 50,000 નો માલસામાન તરત જ રૂ. 25,000 માં વેચી દીધો.
2. તા. 31-12-2025 ના રોજ ચુકવવાની બાકી મંજૂરી રૂ. 50,000 છે.
3. મોકલેલ યંત્રો પૈકી રૂ. 40,000 ના યંત્રો તા. 01-07-2025 ના રોજ બીજા કરાર પર મોકલ્યા હતા. જ્યારે રૂ. 45,000ની કિંમતનાં યંત્રો તા. 01-09-2025 ના રોજ આગથી નાશ પામ્યા હતા. જે પૈકી વીમા કંપનીએ રૂ. 30,000 નો દાવો મંજૂર રાખ્યો છે. આ ઉપરાંત તા. 01-10-2025 ના રોજ રૂ. 15,000 નું યંત્ર રૂ. 14,000 ની કિંમતે વેચી દીધેલ છે.
4. મોકલેલ ખાસ યંત્રો તા. 01-09-2025 ના રોજ રૂ. 30,000 ની કિંમતે વેચી દીધેલ છે.
5. યંત્રો પર વાર્ષિક 10% લેખે ઘસારો ગણવાનો છે.
6. વર્ષને અંતે પ્રમાણિત કામ રૂ. 15,00,000 હતું, જ્યારે હાથ પર માલસામાન રૂ. 50,000 નો હતો અને કરાર આપનાર પાસેથી પ્રમાણિત કામના 80% રકમ રોકડ સ્વરૂપે પ્રાપ્ત થાય છે. ઉપરની માહિતી પરથી કરાર ખાતું તૈયાર કરો. નફો વૈજ્ઞાનિક ધોરણે નફો ગણો.

અથવા

પ્ર. 2. એક ટ્રાન્સપોર્ટ કંપની પાસે વાહનોનો કાફલો છે. જેમાં નીચે મુજબ શક્તિ ધરાવતા વાહનો છે. 14

વાહનોની સંખ્યા	શક્તિ ટનમાં
8	5
40	4
100	3

દરેક વાહન દરરોજ સરેરાશ 5 ટ્રીપ કરે છે. અને દરેક ટ્રીપ વખતે સરેરાશ 5 કિ.મી. નું અંતર કાપે છે. દરેક ટ્રક તેની વાહન ક્ષમતાના 75% શક્તિએ કામ કરે છે. સરેરાશ 20% જેટલી ટ્રકો દરરોજ રિપેરમાં હોય છે.

મહિના દરમિયાન નીચે મુજબના ખર્ચ થયા હતા.

સુપરવાઈઝરનું મહેનતાણું	રૂ. 12,000 માસિક
3 ફોરમેનનો પગાર દરેકનો માસિક	રૂ. 3,600 લેખે.
220 ડ્રાઈવરનો પગાર દરેકનો માસિક	રૂ. 1,200 લેખે
440 ક્લિનરનો પગાર દરેકનો માસિક	રૂ. 600 લેખે
	રૂ.
વપરાશપાત્ર સ્ટોર્સ	32,000
ડીઝલ	3,60,000
લ્યુબ્રિકેન્ટસ	56,000
નવા ટાયર નાંખવાનો ખર્ચ	24,000
ગેરેજ ભાડું	12,000
વીજળી ખર્ચ	4,000
અન્ય ખર્ચ	24,000
ટ્રકોનો ઘસારો	4,90,000
મહિનાના 30 દિવસ ગણીને ટન કિ.મી. દીઠ પડતર શોધો.	

એક વસ્તુ ત્રણ જુદી જુદી પ્રક્રિયાઓ અ, બ, અને ક માંથી પસાર થાય છે ત્યાર બાદ તેને તૈયાર માલના સ્ટોક ખાતે લઈ જવામાં આવે છે. પ્રક્રિયાની વિગતો નીચે મુજબ છે.

વિગત	પ્રક્રિયા અ	પ્રક્રિયા બ	પ્રક્રિયા ક
દાખલ કરેલ એકમો (એકમદીઠ રૂ. 100 લેખે)	(?)	----	----
સામાન્ય બગાડ (દાખલ કરેલ એકમના ટકા)	2.5%	5%	10%
બગાડની ઊપજ (એકમ દીઠ)	25	50	60
અસામાન્ય બગાડના એકમો	1000	1100	----
અસામાન્ય બગાડના એકમોની એકમદીઠ પડતર કિંમત	150	200	----
અસામાન્ય વધારાના એકમો	----	----	500
અસામાન્ય વધારાના એકમોની પડતર એકમદીઠ રૂ.	----	----	250
ખરેખર ઉત્પાદન (દાખલ કરેલ એકમના ટકા)	95%	(?)	(?)

અન્ય માહિતી

1. પ્રક્રિયા અ માં અસામાન્ય બગાડ સામાન્ય બગાડના 100% જેટલો છે.
 2. ત્રણે પ્રક્રિયામાં કારખાના પરીક્ષણ ખર્ચા પ્રત્યક્ષ મજૂરીના 25% લેખે ગણવાના છે.
- ઉપરની માહિતી પરથી પ્રક્રિયાના ખાતા, અસામાન્ય બગાડ કે અસામાન્ય વધારાના ખાતા તૈયાર કરો.

અથવા

પ્ર. 3.(અ) નીચેનામાં પ્રશ્નાર્થ ચિહ્ન થી દર્શાવેલ માહિતીની ગણતરી કરો.

વિગત	A	B
પ્રમાણભાવ એકમદીઠ	રૂ. 2.10	(?)
ખરેખર ભાવ એકમ દીઠ	(?)	રૂ. 5
ખરેખર જથ્થો કિ.ગ્રા.	2,200	4,400
માલસામાન ખર્ચ વિચલન	રૂ. -200 પ્રતિકુળ	(?)
માલસામાન ભાવ વિચલન	(?)	રૂ. -4,400 પ્રતિકુળ
માલસામાન વપરાશ વિચલન	રૂ. -420 પ્રતિકુળ	રૂ. 2,400 અનુકુળ

(બ) નીચેની માહિતી પરથી મજૂરીના વિચલનો શોધો.

વિગત	પ્રમાણ	ખરેખર
રોકેલ કામદારોની સંખ્યા	600	500
દરેક કામદારની સરેરાશ માસિક મજૂરી રૂ.	1,000	1,200
મહિના દરમિયાન કામના દિવસો	25	24
મહિના દરમિયાન ઉત્પાદનના એકમો	15,000	14,000

પ્ર. 4. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે ત્રણ)

1. કરારમાં સ્વયંભાવવર્ધક કલમ
2. સેવા પડતર પદ્ધતિ
3. સંયુક્ત પેદાશ અને ઉપપેદાશ
4. પ્રમાણ પડતર પદ્ધતિના ફાયદા
5. પ્રક્રિયામાં સામાન્ય બગાડ અને અસામાન્ય બગાડ

Q. 1. Give the answers as per instruction:

10

- (1) A general purpose machine worth Rs. 2,00,000 was sent to site of a contract on 01-01-2025. The machine was sold for Rs.1,84,000 on 01 -07-2025. Depreciation is Charged at 10%, Show the above transaction effect in Contract Account
- (2) In a manufacturing unit, raw material passes through four processes A, B,C and D. Output of each process is the input of subsequent process. The loss in the four processes are respectively 25%, 20%, 20% and 16 2/3% of the input. If the finished product at the end of process D is 20,000 kgs. What is the quantity of raw material Introduced at the beginnings process?
- (3) Rang has 25 buses operating between two cities. Which are 75 kms apart. Each bus Makes two round trips a day. The seating capacity is 56 seats. On an average 80% occupancy is experienced. Each bus was laid down for 6 days for repairs in the month Calculate:
 - 1 Passenger's kilometres for the month of January
 - 2 Kilometres for the January months
- (4) What is joint product?
- (5) What is Material Price variance formula?

- Q. 2.** Ram undertook one contract of Rs.50,00,000 and commenced is work from 01-04-2025. The accounting year ends on 31st December. Expenses relating to this contract are as Under:

14

(1) Materials Cost	13,50,000
(2) Wages paid	3,50,000
(3) Overhead charges	50,000
(4) Machine issued (01-04-2025)	5,00,000
(5) Special machines issued (01-05-2025)	50,000

Additional Information

1. Out of materials issued, materials of Rs.50,000 was immediately sold at at Rs. 25,000.
2. Outstanding wages on 31-12-2025 are Rs. 50,000.
3. Out of machines issued, machines of Rs.40,000 were supplied to the another Contract on 01-07-2025. While a machine costing Rs.45,000 was burnt by fire On 01-09-2025 and insurance company accepted a claim of Rs.30,000 against it. In addition, on 01-10-2025 a machine costing Rs.15,000 was sold for Rs. 14,000
4. A special machine issued is sold for Rs.30,000 on 01-09-2025.
5. Provide 10% depreciation on machines.
6. At the end of the year, work certified was Rs.15,00,000, While materials on Hand were Rs.50,000 and the contractee gives cash at 80% of work certified. From the above information, prepare Contract Account, and calculate profit on Scientific basis

OR

Q. 2. A transport company is having a fleet of trucks. The company has the following capacity Vehicles

14

No. of Vehicles	Capacity
80	5 Tons
40	4 Tons
100	3 Tons

On in average each lorry makes 5 trips a day and, in each trip, covers an Average distance of 5 kms. The lorry carries only 75% of its capacity, 20% the lorries are laid off for repair every day.

Following charges incurred during the month

Salary of the supervisor	Rs.12,000 per month
Salary of foremen	Rs.3,600 per month each for 3 foremen
Wages of drivers	Rs. 1,200 each for 220 drivers.
Wages of cleaners	Rs.600 each for 440 drivers.

	Rs.
Consumable stores	32,000
Diesel	3,60,000
Lubricants	56,000
Replacement of tyres	24,000
Garage rent	12,000
Electricity charges	4,000
Other expenses	24,000
Depreciation	4,90,000

Calculate costs per ton km. assuming that a month consists of 30 days.

Q. 3. Product passes through three processes A, B, and C, and thereafter it is transferred to Finish stock. The information is as under: 14

Particulars	Process A	Process B	Process C
Units introduced (per unit Rs.100)	(?)	----	----
Normal wastage (percentage of input)	2.5%	5%	10%
Sales value of wastage Rs (per unit)	25	50	60
Abnormal wastage (No. of unit)	1000	1100	----
Cost per unit of abnormal wastage Rs.	150	200	----
Abnormal gain (No. of unit)	----	----	500
Cost per unit of abnormal gain Rs.	----	----	250
Actual production (percentage of unit introduced)	95%	(?)	(?)

Additional information

- (1) The abnormal wastage was 100% of the normal wastage in process A
- (2) Factory overheads to be distributed as 25% of direct wages in all three processes.

From the above information prepare Process Accounts, Abnormal Loss Account and Abnormal Gains Account

OR

Q. 3. (A) Compute the missing data indicated by the question marks in the following.

10

Particulars	A	B
Standard price per unit	Rs. 2.10	?
Actual price per unit	?	Rs. 5
Actual quantity kg	2,200	4,400
Material cost Variance	Rs. -200 adverse	?
Material price Variance	?	Rs. -4,400 Adverse
Material usage Variance	Rs. -420 adverse	Rs. +2,400 Favourable

(B) Calculate labour Variance:

4

Particulars	Standard	Actual
Number of workers employed	600	500
Average monthly wages per worker Rs.	1,000	1,200
Number of working days during the month	25	24
Production unit during the month	15,000	14,000

Q. 4. **Writes short notes (Any three):**

12

1. Escalation Clause in contract.
2. Operating costing
3. Joint product and by product
4. Advantages of standard costing.
5. Normal and Abnormal wastage in process costing

RAN-2408000604030006

S.Y.B.Com.(NCF-NEP) (Sem.-IV) Examination April - 2026

Statistics-Sampling Theory (Minor - Paper-III)

[Total Marks: 50

<p>સૂચના : / Instructions</p> <p>(1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book</p> <p>(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે. The numbers on the right indicate the full marks for the question.</p> <p>(3) સાદા કેલ્ક્યુલેટરનો ઉપયોગ કરી શકાશે. Simple calculator can be used.</p>	<p>Seat No.:</p> <table style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin-top: 10px; text-align: center;"> <p>Student's Signature</p> </div>						

પ્ર.1. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો (કોઈપણ પાંચ)

10

- (1) સમષ્ટિ એટલે શું?
- (2) ગણિતના વિષયમાં 4 વિદ્યાર્થીઓએ અનુક્રમે 77, 85, 83, અને 93 ગુણ મેળવ્યાં છે. આ સમષ્ટિમાંથી 2 કદવાળા પુસ્તકો સહિત નિદર્શન દ્વારા કેટલા નિદર્શો લઈ શકાય? નિદર્શ યાદી તૈયાર કરો.
- (3) એક સમષ્ટિના અવલોકનો 6, 8, 12, 16, 20 અને 22 છે. તો સમષ્ટિ મધ્યક શોધો.
- (4) કયા પ્રકારની માહિતીના અભ્યાસ માટે સ્તરીત યદ્વચ્છ નિદર્શન પદ્ધતિ વધુ યોગ્ય છે?
- (5) જો $N = 2000$, $\bar{Y} = 120$, $\sum (y_i - 120)^2 = 2,39,880$ અને $n = N$ ના 10%, $V(\bar{y})$ શોધો.
- (6) એક ઓફિસમાં 40 કર્મચારીઓનું દૈનિક મુસાફરી અંતર (કિમીમાં) નીચે મુજબ નોંધાયેલ છે. :
23, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 60, 10, 15, 20, 40, 30, 35, 40, 45, 39, 55, 10,
15, 20, 27, 30, 35, 40, 40, 50, 55, 10, 15, 30, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 60.
5 કદનો પદિક નિદર્શ લેવામાં આવે છે. જેમાં 5માં કર્મચારીથી શરૂઆત કરીએ તો પસંદ થયેલ પદિક નિદર્શનો મધ્યક શોધો.
- (7) નીચેની માહિતી પરથી સમષ્ટિનો મધ્યક શોધો.

સ્તરો	એકમોની સંખ્યા	સ્તરિત મધ્યક
I	60	8
II	30	6
III	10	9

પ્ર.2.(અ) એક ગામમાં 5 ખેડૂતોની એકર દીઠ પાક ઉત્પાદન ક્ષમતા અનુક્રમે 5 ટન, 6 ટન, 7 ટન, 8 ટન અને 9 ટન છે. આ સમષ્ટિમાંથી 2 કદવાળા પુસ્તકો સહિત નિદર્શન દ્વારા કેટલા નિદર્શો લઈ શકાય? પસંદ થયેલા નિદર્શોના મધ્યકોનું નિદર્શ વિતરણ રચો અને તે પરથી નીચેના પરિણામોની ચકાસણી કરો.

- (1) $E(\bar{y}) = \bar{Y}$
- (2) $V(\bar{y}) = \frac{N-n}{N} \cdot \frac{S^2}{n}$
- (3) $E(S^2) = S^2$

- (બ) એક કંપનીમાં ત્રણ વિભાગમાં 1500 કર્મચારીઓ કામ કરે છે. જોમના માસિક પગારને લગતી માહિતી નીચે મુજબ છે : 06

વિભાગ	કર્મચારીઓની સંખ્યા	માસિક પગારનું વિચરણ
વહીવટી વિભાગ	700	400
ઉત્પાદન વિભાગ	500	300
વેચાણ વિભાગ	300	250

જો કંપનીમાંથી 225 કર્મચારીઓનો નિદર્શો પ્રમાણસર ફાળવણીથી લેવામાં આવે, તો $V(\bar{y}_{st})$ શોધો.

OR

- પ્ર.2.(અ) એક કંપનીમાં કામ કરતા 6 કર્મચારીઓનો નોકરીનો અનુભવ વર્ષમાં નીચે મુજબ છે : 07

2, 4, 6, 8, 14, 16.

- (1) પુરવણી રહિત સરળ યદ્યચ્છ નિદર્શન પદ્ધતિ દ્વારા 3 કદના કેટલા નિદર્શ પસંદ કરી શકાય છે?
- (2) 3 કદના શક્ય તમામ નિદર્શની યાદી બનાવો.
- (3) દરેક નિદર્શ માટે, નિદર્શ મધ્યકની ગણતરી કરો.
- (4) નીચેના પરિણામો ચકાસો.

a) $E(\bar{y}) = \bar{Y}$

b) $V(\bar{y}) = \frac{N-n}{N} \cdot \frac{S^2}{n}$

- (બ) ત્રણ પ્રકારના ઉદ્યોગોમાં કામદારોના દૈનિક કામના ક્લાકોને લગતી માહિતી નીચે મુજબ છે : 07

ઉદ્યોગ	કામદારોની સંખ્યા	સરેરાશ કામના ક્લાકો	કામના ક્લાકનું વિચરણ
1	50	8	2
2	40	7	1.5
3	30	9	1

જો ઉદ્યોગોમાંથી અનુક્રમે 10, 8, 6, કામદારોના નિદર્શો લેવામાં આવે, તો કામના ક્લાકોના સ્તરિત નિદર્શ મધ્યકનું વિચરણ અને તમામ ઉદ્યોગોમાં કામના ક્લાકનો મધ્યક મેળવો.

- પ્ર.3.(અ) એક વિષમંગ સમષ્ટિને ચાર સ્તરોમાં વહેંચવામાં આવે છે. ચાર સ્તરોમાં એકમોની સંખ્યા અનુક્રમે 08

50, 30, 20 અને 40 છે. તે સ્તરોમાંથી યદ્યચ્છ પસંદ કરાયેલા અવલોકનો નીચે મુજબ છે :

પ્રથમ સ્તરમાંથી : 3, 6, 9, 12, 15, 18

બીજા સ્તરમાંથી : 5, 8, 11, 14, 17

ત્રીજા સ્તરમાંથી : 7, 13, 16, 19

ચોથા સ્તરમાંથી : 10, 15, 20, 25, 30 ;

આપેલ માહિતીના આધારે સ્તરિત નિદર્શ મધ્યક અને $V(\bar{y}_{st})$ શોધો.

- (બ) એક રાજ્યના 30 શહેરોમાં નોંધાયેલા વાયુ પ્રદૂષણ સૂચકાંક (API) નીચે મુજબ છે : 06

55, 65, 72, 59, 70, 80, 62, 75, 68, 79, 60, 77, 85, 63, 74, 83, 56, 71, 78, 66, 69, 81, 59, 73, 82, 67, 76, 64, 57, 84

જો રાજ્યમાંથી 6 શહેરોનો પટ્ટિક નિદર્શ લેવામાં આવે તો ચકાસો કે \bar{y}_{sy} એ \bar{Y} નો અનભિનત આગણક છે. $V(\bar{y}_{sy})$ શોધો.

OR

કોર્સનું નામ	વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા N_h	ગુણનું વિચરણ S_h^2
B.Com.	40	25
B.A.	35	30
B.Sc.	25	20

દરેક કોર્સમાંથી યદ્યચ્છ રીતે લેવામાં આવેલ વિદ્યાર્થીઓના નિદર્શની માહિતી નીચે મુજબ છે :

B.Com. માંથી લીધેલા વિદ્યાર્થીના ગુણો : 60, 65, 70, 75, 80

B.A. માંથી લીધેલા વિદ્યાર્થીના ગુણો : 55, 58, 62, 65, 70

B.Sc. માંથી લીધેલા વિદ્યાર્થીના ગુણો : 43, 50, 52, 54, 56

સ્તરિત નિદર્શ મધ્યક અને તેનું વિચરણ $V(\bar{y}_{st})$ શોધો.

(બ) એક નેટવર્કમાં 42 વપરાશકર્તાઓનો માસિક ઇન્ટરનેટ ડેટા વપરાશ (GBમાં) નીચે મુજબ નોંધાયેલ છે. : 07

5, 8, 10, 12, 15, 18, 20, 7, 9, 11, 14, 16, 19, 22, 6, 8, 10, 13, 15, 17, 21, 4, 7,

9, 11, 14, 16, 18, 6, 8, 10, 12, 15, 17, 19, 5, 7, 9, 11, 13, 16, 20

જો 7 વપરાશકર્તાઓનો નિદર્શ પદ્ધિ નિદર્શન પદ્ધતિથી લેવામાં આવે તો કેટલા નિદર્શ મેળવી શકાય? દરેક નિદર્શ માટે માસિક ઇન્ટરનેટ ડેટા વપરાશનો મધ્યક મેળવો. દર્શાવો કે, પદ્ધિ નિદર્શ મધ્યક એ સમષ્ટિ મધ્યકનો અનભિનત આગણક છે. $V(\bar{y}_{st})$ મેળવો.

પ્ર.4. નીચેના પ્રશ્નો પૈકી ગમે તે ત્રણના જવાબ આપો.

12

- (1) સમષ્ટિ તપાસ અને નિદર્શ તપાસ સમજાવો.
- (2) સરળ યદ્યચ્છ નિદર્શન પદ્ધતિના ફાયદા અને ગેરફાયદા સમજાવો.
- (3) સરળ યદ્યચ્છ નિદર્શન પદ્ધતિ અને પદ્ધિ નિદર્શન પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
- (4) સ્તરિત યદ્યચ્છ નિદર્શન પદ્ધતિની પ્રક્રિયા સમજાવો.
- (5) પદ્ધિ નિદર્શન પદ્ધતિના ફાયદા અને મર્યાદા જણાવો.

ENGLISH VERSION

Q.1. Answer the following questions. (Any five)

10

- (1) What is a population?
- (2) In the subject of mathematics, 4 students have scored 77, 85, 83, and 93 marks respectively. How many samples of size 2 can be taken from this population with replacement? Prepare a list of the samples.
- (3) The observations of a population are 6, 8, 12, 16, 20 and 22, then find out the population mean.
- (4) For which type of data study is stratified random sampling method more suitable?
- (5) If $N = 2000$, $\bar{Y} = 120$, $\sum (y_i - 120)^2 = 2,39,880$ and $n = 10\%$ of N then find $V(\bar{y})$
- (6) The daily travel distance (in km) of 40 employees in an office is recorded as follows :
23, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 60, 10, 15, 20, 40, 30, 35, 40, 45, 39, 55, 10,
15, 20, 27, 30, 35, 40, 40, 50, 55, 10, 15, 30, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 60.
A systematic sample of size 5 is taken, starting from the 5th employee. Find the mean of the selected systematic sample.

- (7) Find the population mean from the following data;

Stratum	No. of units	Mean of the stratum
I	60	8
II	30	6
III	10	9

- Q.2.(A)** The crop production capacity of 5 farmers in a village is 5 tons, 6 tons, 7 tons, 8 tons and 9 tons per acre respectively. How many samples of size 2 can be taken from this population by sampling without replacement? Construct the sampling distribution of the mean of the selected samples and verify the following results from it. **08**

- (1) $E(\bar{y}) = \bar{Y}$
 (2) $V(\bar{y}) = \frac{N-n}{N} \cdot \frac{S^2}{n}$
 (3) $E(S^2) = S^2$

- (B) In a company, 1500 employees work across three departments. The information related to their monthly salaries is as follows : **06**

Department	Number of Employees	Variance of Monthly Salary
Administrative	700	400
Production	500	300
Sales	300	250

If a sample of 225 employees is taken from the company using proportional allocation, find $V(\bar{y}_{st})$.

OR

- Q.2.(A)** The years of job experience of 6 employees working in a company are as follows : **07**
 2, 4, 6, 8, 14, 16.

- (1) How many samples of size 3 can be taken by simple random sampling method without replacement?
 (2) Prepared list all possible samples of size 3.
 (3) For each sample, calculate the sample mean.
 (4) Verify the following results,
 a) $E(\bar{y}) = \bar{Y}$
 b) $V(\bar{y}) = \frac{N-n}{N} \cdot \frac{S^2}{n}$

- (B) The information regarding the daily working hours of workers in three types of industries is as follows : **07**

Industry	Number of Workers	Mean Working Hours	Variance of Working Hours
1	50	8	2
2	40	7	1.5
3	30	9	1

If samples of 10, 8, and 6 workers are taken from the respective industries, find the variance of the stratified sample mean of working hours and the mean of working hours across all industries.

Q.3.(A) A heterogeneous population is divided into four strata. The number of units in the four strata are 50, 30, 20 and 40 respectively. The observations randomly selected from those strata are as follows :

08

From the first strata : 3, 6, 9, 12, 15, 18

From the second strata : 5, 8, 11, 14, 17

From the third strata : 7, 13, 16, 19

From the fourth strata : 10, 15, 20, 25, 30

Find the stratified sample mean and $V(\bar{y}_{st})$ based on the given data.

(B) In a state, the recorded Air Pollution Index (API) of 30 cities are as follows :
55, 65, 72, 59, 70, 80, 62, 75, 68, 79, 60, 77, 85, 63, 74, 83, 56, 71, 78, 66, 69, 81, 59, 73, 82, 67, 76, 64, 57, 84

06

If a systematic sample of 6 cities is taken from the state, then verify that \bar{y}_{sy} is an unbiased estimator of Y. Find $V(\bar{y}_{sy})$.

OR

Q.3.(A) Students are divided into three courses in a college. The data is as follows :

07

Name of Course	Number of Students N_h	Variance of Marks S_h^2
B.Com.	40	25
B.A.	35	30
B.Sc.	25	20

The data of a sample of students taken at random from each course is as follows :

Marks of students taken from B.Com. : 60, 65, 70, 75, 80

Marks of students taken from B.A. : 55, 58, 62, 65, 70

Marks of students taken from B.Sc. : 43, 50, 52, 54, 56

Find the stratified sample mean and $V(\bar{y}_{st})$.

(B) The monthly internet data usage (in GB) of 42 users in a network is recorded as follows :

07

5, 8, 10, 12, 15, 18, 20, 7, 9, 11, 14, 16, 19, 22, 6, 8, 10, 13, 15, 17, 21, 4, 7, 9, 11, 14, 16, 18, 6, 8, 10, 12, 15, 17, 19, 5, 7, 9, 11, 13, 16, 20

If a sample of 7 users is taken using the systematic sampling method, how many samples can be obtained? Find the mean of monthly internet data usage for each sample. Show that, the systematic sample mean is an unbiased estimator of the population mean. Obtain $V(\bar{y}_{sy})$.

Q.4. Answer any three of the following questions.

12

- (1) Explain population Survey and sample Survey.
- (2) Explain the advantages and disadvantages of simple random sampling method.
- (3) State clearly the difference between simple random sampling and systematic sampling .
- (4) Explain the process of stratified random sampling method.
- (5) Explain the advantages and limitations of the systematic sampling method.

RAN-2408000604040002

S. Y. B. Com. (Sem.-IV) Examination April - 2026

AEC - English Proficiency and Life Skills - IV

[Total Marks: 25

सूचना : / Instructions

- (1) उपरोक्त दशविव विगतो उत्तरवली पर अवश्य लखवी.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) Figures to the right indicate full marks of the question
- (3) All questions are compulsory.
- (4) Indicate clearly the options you attempt

Seat No.:

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Student's Signature

Q. 1. Choose the correct answer from the given options(Any ten)

10

1. Who has authored the story "*Legal Alien*"?
 - (a) Heinrich Boll
 - (b) G.G Joshi
 - (c) Crystal Butungi
 - (d) Leo Tolstoy
2. Who was the social science teacher of P.3.K class?
 - (a) Mr. Muhangazima
 - (b) Miss Nakanwagi
 - (c) Miss Nagasaki
 - (d) Sudha Murthy
3. Ali had given five golden guineas to _____.
 - (a) Gokul Bhai
 - (b) Bakul Bhai
 - (c) Lakshmi Das
 - (d) Lakshmi pati
4. The Afro-American visa officer liked which Bollywood actress?
 - (a) Madhuri
 - (b) Sridevi
 - (c) Kajol
 - (d) Aishwarya
5. Where does the brother of Sudha Murthy live in America?
 - (a) Boston
 - (b) Berkeley
 - (c) Miami
 - (d) Bogota
6. For the last fifty years Ilyas and his wife seeking _____ and not finding it.
 - (a) Money
 - (b) Treasure
 - (c) Love
 - (d) Happiness
7. Give meaning of the phrasal verb "*figure out*."
 - (a) To begin something
 - (b) To finally understand
 - (c) To draw picture
 - (d) To prove
8. Give meaning of the idiom "*butterflies in my stomach*".
 - (a) To be nervous
 - (b) To be hungry
 - (c) To be happy
 - (d) Have stomach problem
9. Give meaning of the phrasal verb "*call on*".
 - (a) To call someone
 - (b) Visit someone
 - (c) See
 - (d) Identify

10. Give meaning of the idiom "*foot the bill*."
(a) Pay up the bill (b) Give the bill
(c) Ignore the bill (d) Look sad
11. Give meaning of the idiom "*piece of cake*".
(a) Very Expensive (b) Very Easy
(c) Comfortable (d) Tasty
12. Give meaning of the word "*remorse*".
(a) Peace (b) Holy
(c) Regret (d) Blame

Q. 2. (A) Answer the following briefly (Any Two)

4

1. What do you understand by self-esteem?
2. Why is the customer very important for any business?
3. Why do you think that cross-cultural communication skill is important?
4. What qualities are valued highly by Ilyas and his wife?

Q. 2 (B) Expand your ideas on the following topic (Any One)

4

1. A customer is the most important visitor on our premises.
2. The secret of life is not to do what you like, but to like what you do.

Q. 2. (C) Attempt any one of the following.

7

1. Write in 150 words about how an employee and customer can build good relationship between them. How do you think an organisation can benefit from such relations?
2. In a paragraph of 150 words write about your friend who travelled to another country and had both positive and negative experiences at the immigration counter in airports.

RAN-2408000604030010

B.Com. (NCF-NEP) (Sem.-IV) Examination April - 2026

Macro Economics - IV (Minor)

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) પ્રશ્ન નંબર 1 ફરજિયાત છે.
Question No. 1 is compulsory.
- (3) જમણી બાજુ દર્શાવેલા અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.
Figure of the right indicate full marks of questions.

Seat No.:

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Student's Signature

- પ્ર.1. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો (કોઈ પણ પાંચ) 10
1. રાષ્ટ્રીય આવકની ગણતરીની પદ્ધતિઓ જણાવો.
 2. કેઈન્સે આપેલ મૂડીની સીમાંત કાર્યક્ષમતાનું સૂત્ર જણાવો.
 3. ઉપભોગ વિધેયનું સૂત્ર લખો.
 4. વ્યાપાર ચક્રના તબક્કાઓ જણાવો.
 5. વેપારતુલા અને લેણદેણની તુલા વચ્ચે શો તફાવત છે?
 6. ચલણના મૂલ્યમાં ઘટાડો અને ચલણના અવમૂલ્યન વચ્ચે શો તફાવત છે?
 7. GST નું પુરું નામ લખો. તેનો અમલ ભારતમાં ક્યારે થયો?
- પ્ર.2. કેઈન્સના 'મૂડીરોકાણ ગુણક અસર પ્રક્રિયા' ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 14
- અથવા
- પ્ર.2. અ. રાષ્ટ્રીય આવકના અભ્યાસનું મહત્વ સમજાવો. 07
- બ. રાષ્ટ્રીય આવક ત્રણ બાજુ ધરાવતો સિક્કો છે. ચર્ચો. 07
- પ્ર.3. કરસંપાત કેવી રીતે ગ્રાહકો અને વેપારીઓ વચ્ચે વહેંચાય છે? તે વિગતે ચર્ચો. 14
- અથવા
- પ્ર.3. અ. વેપાર ચક્રની લાક્ષણિકતાઓ સવિસ્તાર સમજાવો. 07
- બ. સમખરીદ શક્તિનાં સિદ્ધાંતનું નિરપેક્ષ સ્વરૂપ સમજાવો. 07
- પ્ર.4. ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ બે) 12
1. રાષ્ટ્રીય આવકની ગણતરીમાં રહેલી મુશ્કેલીઓ.
 2. લેણદેણની તુલાની પ્રતિકૂળતા નિવારવાના ઉપાયો.
 3. મૂડીની સીમાંત કાર્યક્ષમતા અને મૂડીરોકાણ.
 4. પ્રગતિશીલ કરવેરા.

ENGLISH VERSION

- Q.1. Answer the following question in brief : (Any five) 10**
1. State the methods of calculating national income.
 2. State the equation of marginal efficiency of capital given by Keynes.
 3. Write the formula of consumption function.
 4. State the phases of trade cycle.
 5. What is difference between balance of trade and balance of payment?
 6. What is difference between depreciation of currency and devaluation of currency?
 7. Write the full name of GST. When was it implemented in India?
- Q.2. Explain Keynesian multiplier effect with illustration. 14**
- OR**
- Q.2. A. Explain the importance of studying national income. 07**
B. Discuss 'national income is a three-side coin' 07
- Q.3. Discuss in detail how tax incidence distributed within consumers and traders? 14**
- OR**
- Q.3. A. Explain in detail the characteristics of trade cycle. 07**
B. Explain the absolute forms of the purchasing power parity theory 07
- Q.4. Write Short Notes: (Any two) 12**
1. Difficulties in measurement of national income.
 2. Remedies to remove imbalance in balance of payment.
 3. Marginal efficiency of capital and investment.
 4. Progressive tax
-

RAN-2508000604060004

(BSc./B.A./ B.Com./BRS (Common) (NCF- NEP) (Sem.-IV) Examination April - 2026

Environment-II (ZO-VAC-ENV-401)

Time: 1 Hour]

[Total Marks: 25

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) પ્રશ્ન નંબર 1 ફરજિયાત છે.
Question no.1 is compulsory
- (3) જમણી બાજુ પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.
Figures to the right indicate full marks of the questions.

Seat No.:

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Student's Signature

પ્ર.1. નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે પાંચના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

05

1. એન્થ્રોપોજેનીક પ્રદૂષણ એટલે શું?
2. પર્યાવરણીય પ્રદૂષણને નિયંત્રિત કરવા માટેના ઉપાયો જણાવો.
3. પ્રાકૃતિક પ્રદૂષણ સ્ત્રોત કયા છે ?
4. પ્રાકૃતિક અને એન્થ્રોપોજેનીક વાયુ પ્રદૂષણ સ્ત્રોતો વચ્ચેનો તફાવત આપો.
5. પ્રદૂષણની વ્યાખ્યા આપો.
6. થર્મલ પ્રદૂષણની વ્યાખ્યા આપો
7. અપરંપરાગત ઊર્જા સ્ત્રોતોના ઉદાહરણ આપો.

પ્ર.2. નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બેના જવાબ આપો.

10

1. પ્રદૂષણ નિવારણમાં વ્યક્તિની ભૂમિકા વિષે નોંધ લખો.
2. ધ્વનિ પ્રદૂષણના કારણો અને અસરો સમજાવો.
3. દરિયાઈ પ્રદૂષણ-તેના કારણો અને અસરો સમજાવો.

પ્ર.3. નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બેના જવાબ આપો.

10

1. પરંપરાગત ઊર્જા સ્ત્રોતોના ઉપયોગ અને પર્યાવરણીય સમસ્યાઓ સમજાવો.
2. અમ્લવર્ષાના (એસિડ વરસાદ) પર્યાવરણીય અને માનવ સ્વાસ્થ્ય પર થતાં પ્રભાવ લખો.
3. ગ્રીનહાઉસ વાયુઓ અને તેમની ભૂમિકા સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Q.1. Answer in brief ANY FIVE of the following:

05

- (1) What is meant by Anthropogenic pollution?
- (2) Give the remedial measures to control the environmental pollution.
- (3) What are natural sources of pollution?
- (4) Give the difference between natural and anthropogenic sources of air pollution.
- (5) Give the definition of pollution.
- (6) Define: Thermal pollution.
- (7) Give examples of non-conventional energy sources.

Q.2. Answer ANY TWO of the following :

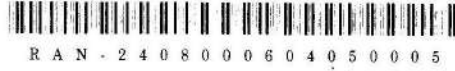
10

- (1) Write a note on the role of an individual in pollution control.
- (2) Explain the causes and effects of noise pollution.
- (3) Explain marine pollution -its causes and effect.

Q.3. Answer ANY TWO of the following :

10

- (1) Explain the use of conventional energy sources and the environmental problems caused by them.
 - (2) Write the effect of acid rain on the environmental and human health.
 - (3) Explain greenhouse gasses and their role.
-

RAN-2408000604050005

S.Y.B.Com. (Sem.-IV) Examination April - 2026

BANKING - II (SEC)

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 25

<p>સૂચના : / Instructions</p> <p>(1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book</p>	<p>Seat No.:</p> <table border="1"> <tr> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> </tr> </table> <p>Student's Signature</p>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>		

- પ્ર.1. ટૂંકમાં જવાબ આપો : (કોઈ પણ પાંચ) 10**
- બેંક વિલીનીકરણ એટલે શું?
 - ભારતમાં બેંક રાષ્ટ્રીયકરણના કોઈપણ ચાર મુખ્ય ફાયદાઓ નો ઉલ્લેખ કરો.
 - લોન અને એડવાન્સ વચ્ચેના તફાવતના કોઈપણ ચાર મુદ્દા જણાવો.
 - સ્ટાર્ટ અપ લોન માટે અરજી કરવા માટે જરૂરી દસ્તાવેજો જણાવો.
 - વાર્ષિક ટકાવારી દર (એ.પી.આર) એટલે શું?
 - બેન્કો માટે CIBIL સ્કોર ના કોઈ પણ ચાર મહત્વ જણાવો.
 - ભારતમાં બેંક વિલીનીકરણ ને કોણ મંજૂરી આપે છે? કઈ નિયમનકારી સંસ્થાઓ સામેલ છે?
- પ્ર.2. અ. વાર્ષિક ટકાવારી દર (APR) ના પ્રકાર મુદ્દાસર જણાવો. 07**
- બ. ભારતમાં બેંક વિલીનીકરણ ના મુખ્ય ઉદ્દેશો વિગતવાર ચર્ચો. 08
- અથવા**
- પ્ર.2. અ. જાહેર ક્ષેત્રની બેંકોના વિલીનીકરણના ફાયદાઓ વિગતવાર ચર્ચો 07**
- બ. તમારો અભિપ્રાય આપો. 08
- તમારી બેંકનો એક ગ્રાહક જે સરકારી કર્મચારી છે. જે હાઉસિંગ લોન લેવા માટે બેંકમાં અરજી કરે છે. બેંકમાં લોનની કાર્યવાહી કરવા જરૂરી દસ્તાવેજો પણ આપે છે. બેન્કર તરીકે તમે સિબિલ સ્કોરની ચકાસણી કઈ રીતે કરશો?
 - અંકીત પટેલ યુનિયન બેંક, બારડોલીમાં ચાલુ ખાતું ધરાવે છે. તે આ ખાતામાંથી ટૂંકા ગાળાની એક વર્ષની લોન લેવા માંગે છે. ટૂંકા ગાળા માટે તમે કયા પ્રકારનું ધિરાણ મંજૂર કરશો? એક બેંકર તરીકે તમે શું કરશો.

ENGLISH VERSION

- Q.1. Answer Briefly : (Any five) 10**
- What is bank merger?
 - Mention any four major advantages of bank nationalization in India.
 - State any four points of difference between loan and advance.
 - State the documents required to apply for a start-up loan.

5. What is Annual Percentage Rate (APR)?
6. State any four importance of CIBIL score for banks.
7. who approves bank mergers in India? What regulatory bodies are involved?

- Q.2.** A. Explain the types of Annual Percentage Rate (APR) in detail. **07**
B. Discuss in detail the main objectives of bank mergers in India. **08**

OR

- Q.2.** A. Discuss in detail the benefits of merger of public sector banks. **07**
B. Give your opinion as a banker. **08**
1. A customer of your bank who is a government employee. Who applies to the bank for a housing loan. He also provides the necessary documents to process the loan in the bank. How will you check the CIBIL score as a banker?
 2. Ankit Patel has a current account in Union Bank, Bardoli. He wants to take a short-term loan of one year from this account. What type of loan will you approve for a short term? What will you do as a banker?

RAN-2408000604030003

S.Y.B.Com. (Sem. IV) Examination April - 2026

Advance Accounting And Auditing (Accountancy And Taxation)

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book.	Seat No.: <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	<div style="border: 1px solid black; height: 80px; width: 100%;"></div> <p style="text-align: center;">Student's Signature</p>

- પ્ર. 1. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો (કોઈપણ પાંચ) 10**
- વાસ્તવિક સંપત્તિનો અર્થ શું છે? અવાસ્તવિક સંપત્તિના કોઈપણ બે નામ આપો.
 - શેરના મૂલ્યાંકન માટેની પદ્ધતિઓ કઈ છે?
 - સ્વ-મૂલ્યાંકન શબ્દ વ્યાખ્યાયિત કરો.
 - આવકવેરા રિટર્ન વિશે સમજાવો. વિવિધ કરદાતાઓ માટે રિટર્ન ભરવાની છેલ્લી તારીખ પણ જણાવો.
 - એક પેઢીના શ્રી X મેનેજરને ભાડામુક્ત રહેઠાણ (ફર્મની માલિકીનું નથી) પૂરું પાડવામાં આવ્યું છે. મુંબઈમાં આવા રહેઠાણનું વાર્ષિક ભાડું રૂ. 1,44,000 છે તેના મૂલ્યાંકન માટે તેમનો પગાર રૂ. 2,56,000 છે. શ્રી X ના રહેઠાણના મૂલ્યાંકનની ગણતરી કરો.
 - શ્રી A પાસે મકાન મિલકત છે જે માસિક રૂ. 3,000 ના ભાડા પર ભાડે આપવામાં આવે છે. મ્યુનિસિપલ મૂલ્યાંકન મુજબ આ મકાનનું વાર્ષિક મૂલ્ય રૂ. 27,000 છે અને વાજબી ભાડું રૂ. 33,000 છે. પ્રમાણિત ભાડું દર મહિને રૂ. 2825 છે. ગ્રોસ વાર્ષિક મૂલ્ય શોધો.
 - નીચેની વિગતો પરથી શેરનું બજાર મૂલ્ય શોધો.
 5,000 ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ. 100 ના રૂ. 80 ચૂકવેલ 4,00,000
 સરેરાશ વાર્ષિક નફો 9,000
 સામાન્ય અનામત 20,000
 કર માટે જોગવાઈ 10,000
 અપેક્ષિત વળતર દર 10%

- પ્ર. 2. અ. 31-3-2024 ના રોજ ABC લિમિટેડનું પાકુ સરવૈયું નીચે મુજબ છે. 10**

વિગતો	નોંધ	રકમ
I ઈક્વિટી અને જવાબદારીઓ		
1. શેરધારકોના ભંડોળ :		
અ. શેરમૂડી :		
રૂ. 100 પ્રતિ શેરની ઈક્વિટી શેર મૂડી (સંપૂર્ણ ભરપાઈ કરેલી)		50,00,000
10% પ્રેફરન્સ શેર રૂ. 100 પ્રતિ શેર (સંપૂર્ણ ભરપાઈ કરેલી)		10,00,000
બ. અનામત અને વધારો		
સામાન્ય અનામત		4,00,000
નફા નુકશાન ખાતુ		2,00,000

2. બિન-ચાલુ જવાબદારીઓ :		
લાંબા ગાળાના દેવા 15% ડિબેન્ચર		5,00,000
3. ચાલુ જવાબદારીઓ :		
અ. વેપારી દેવા		
લેણદારો		7,00,000
દેવી હૂંડી		2,00,000
ટોટલ		80,00,000
II મિલકતો :		
1. બિન ચાલુ મિલકતો :		
અ. કાયમી મિલકતો :		
જમીન અને મકાન		20,00,000
ફર્નિચર		2,00,000
પ્લાન્ટ અને મશીનરી		30,00,000
2. અન્ય બિન ચાલુ મિલકતો :		
પ્રાથમિક ખર્ચા		1,00,000
3. ચાલુ મિલકતો :		
સ્ટોક		10,00,000
દેવાદાર		8,00,000
લેણી હૂંડી		5,00,000
બેંક સિલક		4,00,000
ટોટલ		80,00,000

વધારાની માહિતી :

1. જમીન અને મકાનની બજાર કિંમત 25% ઊંચી છે અને સ્ટોકની કિંમત 20% ઊંચી છે.
2. પ્લાન્ટ અને મશીનરીની બજાર કિંમત રૂ. 28,00,000 છે.
3. કંપનીનો સરેરાશ વાર્ષિક નફો (50% કર બાદ કરતા પહેલા) રૂ. 32,00,000 છે.
4. આ પ્રકારના વ્યવસાયમાં ઉપયોગમાં લેવાતા મૂડી પર વળતરનો અપેક્ષિત દર 15% ગણવામાં આવે છે.
5. કંપનીની પાઘડીનું મૂલ્ય રૂ. 12,00,000 આંકવામાં આવ્યું છે.
ઉપરોક્ત વિગતો પરથી કંપનીના ઈક્વિટી શેરનું વાજબી મૂલ્ય નક્કી કરો.

બ. નીચેની વિગતો પરથી શેરનું બજાર મૂલ્ય શોધો.

- 5,000 ઈક્વિટી શેર જે દરેક રૂ. 100 ના ભાવે ચૂકવેલ રકમ રૂ. 80.
રૂ. 4,00,000
સરેરાશ વાર્ષિક નફો રૂ. 45,000
સામાન્ય અનામત રૂ. 10,000
કરવેરા માટેની જોગવાઈ રૂ. 5,000
અપેક્ષિત વલતર દર 10%

04

અથવા

પ્ર. 2. ડૉ. રવિ વડોદરા ખાતે આયડસ હોસ્પિટલમાં કાર્યરત છે. નીચેની માહિતી પરથી તેમની 2025-26 નાં વર્ષના પગારમાંથી કરપાત્ર આવક શોધો.

1. માસિક મૂળ પગાર રૂ. 40,000
2. મોંઘવારી ભથ્થું ભૂળ પગારના 50% છે.
3. વાર્ષિક બોનસ રૂ. 30,000

14

ENGLISH VERSION

Q. 1. Answer the following questions. (Any Five) (10)

1. What do you mean by fictitious assets? Give any two names of fictitious assets.
2. Which are the methods for valuation of shares?
3. Define the term self -assessment.
4. Explain about income tax return. Also mention last date for filling of return for different assesses.
5. Mr. X manager of a firm has been provided a rent-free accommodation (not owned by the firm). The annual rent of such accommodation in Mumbai is Rs. 1,44,000 and his salary for the purpose of its valuation is Rs.2,56,000. Compute valuation of accommodation of Mr. X.
6. Mr. A owns a house property which is let-out on a monthly rent of Rs.3,000. The annual value of this house as per municipal valuation is Rs.27,000 and fair rent is Rs.33,000. Standard rent is Rs.2825 per month. Find out GAV.
7. Find out the market value of share from the following details:

5,000 Equity shares of Rs.100 each, Rs.80 paid	4,00,000
Average yearly profit	90,000
General reserve	20,000
Provision for tax	10,000
Expected rate of return	10%

Q. 2. A. The following is the balance sheet of ABC Ltd. as on 31-3-2024. (10)

Particulars	Notes	Amt.
I Equity & Liabilities		
1. Shareholders' Funds:		
A. Share Capital:		
Equity share capital of Rs. 100 each fully paid-up		50,00,000
10% Preference share of Rs.100 each fully paid-up		10,00,000
B. Reserve & Surplus:		
General Reserve		4,00,000
P & L A/c		2,00,000
2. Non-Current Liabilities:		
Long term Borrowings: 15% Debentures		5,00,000
3. Current Liabilities:		
Creditors		7,00,000
Bills Payable		2,00,000
Total		80,00,000
II Assets:		
1. Non-Current Assets:		
A. Fixed Assets:		
Land & Building		20,00,000
Furniture		2,00,000
Plant & Machinery		30,00,000
B. Other Non-Current Assets:		
Preliminary Expenses		1,00,000
1. Current Assets:		

4. પરિવહન ભથ્થું રૂ. 1,800 માસિક
5. શહેર વળતર ભથ્થું દર મહિને રૂ. 1,000
6. 3 બાળકો માટે શિક્ષણ ભથ્થું રૂ. 7,500 વાર્ષિક
7. તેઓ આરપીએફમાં 14% ફાળો આપે છે. તેમની હોસ્પિટલ સમાન દરે પી.એફ.માં ફાળો આપે છે. આરપીએફમાં 12% ના દરે રૂ. 20160 વ્યાજ ઉમેરાય છે.
8. તેમની હોસ્પિટલ દ્વારા તેમને વડોદરામાં એક ઘર આપવામાં આવ્યું છે, તેનું કરપાત્ર મૂલ્ય રૂ. 72870 છે.
9. તેમની હોસ્પિટલ દ્વારા 1.8 સીસીની કાર આપવામાં આવી છે. આ કારનો ઉપયોગ વ્યક્તિગત તેમજ ઓફિસ હેતુ માટે થાય છે. જાળવણી અને ડ્રાઈવરનો પગાર નોકરીદાતા દ્વારા ચૂકવવામાં આવે છે.
10. ડૉ. રવિએ પાછલા વર્ષ દરમ્યાન નીચેની ચૂકવણીઓ કરી છે.
વ્યાવસાયિક કર રૂ. 2400 (વાર્ષિક) LIC પ્રીમિયમ રૂ. 50,000 (વાર્ષિક).

પ્ર. 3. શ્રી સૌરવ, જે ત્રણ ઘરોના માલિક છે, તેમની ઘરની મિલકતમાંથી વર્ષ 2025-26 ની કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો. આકારણી વર્ષ 2025-26 માટે નીચે મુજબ વિગતો છે.

14

વિગતો	મકાન 1	મકાન 2	મકાન 3
વપરાશ	ભાડે આપેલ	ભાડે આપેલ	સ્વ-રહેઠાણ
મ્યુનિસિપલ કિંમત	60,000	30,000	5,00,000
વાજબી ભાડું	96,000	44,400	-
પ્રમાણિત ભાડું	84,000	42,000	-
ભાડું મળવા પાત્ર	1,14,000	48,000	-
વસૂલ ન થઈ શકે તેવું ભાડું	9,500	-	-
મકાન ખાલી રહ્યાનો સમય	3 મહિના	½ મહિનો	-
સ્થાનિક કર	5%	4%	10%
બાંધકામ માટે લોન પર વ્યાજ	?	-	43,790

31-12-19 ના રોજ ઘર 1 ના બાંધકામ માટે 12% ના દરે રૂ. 40,000 ની લોન લેવામાં આવી હતી. બાંધકામ 1-4-21 ના રોજ પૂર્ણ થયું હતું. 30-9-24 ના રોજ સંપૂર્ણ લોન ચૂકવવામાં આવી હતી.

અથવા

પ્ર. 3. અ. શ્રી X પાસે ઘરની મિલકત છે. જેનો 1/4 ભાગ રહેઠાણ માટે રૂ. 10,000 ના માસિક ભાડા પર ભાડે આપવામાં આવે છે. બાકીનો 3/4 ભાગ 31 ડિસેમ્બર 2024 સુધી રહેઠાણ માટે સ્વ-કબજા હેઠળ છે અને ત્યારબાદ તેમણે તેનો ઉપયોગ પ્રોતાના વ્યાવસાયિક હેતુઓ માટે કરવાનું શરૂ કર્યું. સ્થાનિક કર અને અન્ય ખર્ચ (સમારકામ અને વસૂલાત ચાર્જ સિવાય) અનુક્રમે રૂ. 96,000 અને રૂ. 1,60,000 થાય છે. આકારણી વર્ષ 2025-26 માટે ઘરની મિલકતમાંથી કરપાત્ર આવક શોધો.

08

બ. રીટર્નના પ્રકારો પર નોંધ લખો.

06

પ્ર. 4. નોંધ લખો (કોઈપણ ત્રણ)

12

1. ઈનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટ
2. જીએસટી હેઠળ ટેક્સ ઈન્વોઈસ
3. જીએસટી હેઠળ ડેબિટ નોટ
4. શ્રેષ્ઠ નિર્ણય મૂલ્યાંકન
5. ગ્રેયુઈટી

Stock		10,00,000
Debtors		8,00,000
Bills Receivable		5,00,000
Cash & Cash Equivalents: Cash at bank		4,00,000
Total		80,00,000

Additional Information:

1. Market price of L&B is 25% high and that of stock is 20% high.
 2. Market price of P&M is Rs.28,00,000
 3. The company's average annual profit (before deducting tax at 50%) is Rs.32,00,000.
 4. The expected rate of return on capital employed in this type of business is considered to be 15%.
 5. Goodwill of the company has been valued at Rs.12,00,000.
- From the above particulars ascertain the fair value of equity share of the company.

B Find out market value of share from the following details:

(04)

5,000 Equity shares of Rs.100 each paid up Rs.80	4,00,000
Average yearly profit	45,000
General Reserve	10,000
Provision for taxation	5,000
Expected rate of return	10%

OR

Q. 2. Dr. Ravi is working in Zydus Hospital at Vadodara. Find out his taxable income from salary for the A. Y. 2025-26 from the following information:

1. Basic salary per month Rs.40,000
2. Dearness Allowance is 50% of basic salary
3. Bonus Rs.30,000 Annually
4. Transport Allowance Rs.1800 per month.
5. City Compensatory Allowance per month Rs.1,000
6. Education allowance for 3 children Rs.7,500 Annually
7. He contributes 14% to RPF. His employer contributes to P.F. at the same rate. Interest added to RPF is Rs.20,160 at the rate of 12%.
8. He has been provided a house in Vadodara by his employer. Its taxable value is Rs.72870.
9. The employer has provided a car of 1.8 cc. The car is used for personal as well as office purposes. The maintenance and driver salary paid by the employer.
10. Dr. Ravi has made the following payments during the previous year:
Professional Tax Rs.2,400 (Annual) LIC premium Rs.50,000.

14

Q. 3. Compute the taxable income from house property of Shree Saurav who is an owner of three houses. Following are the details for the Assessment year 2025-26.

14

Particulars	H1	H2	H3
Usage	Let out	Let out	Self occupied
Municipal value	60,000	30,000	5,00,000
Fair rent	96,000	44,400	-
Standard rent	84,000	42,000	-
Rent receivable	1,14,000	48,000	-
Unrealized rent	9,500	-	-
Vacancy period	3 months	½ month	-
Local taxes	5%	4%	10%
Interest on loan for construction	?	-	43,790

On 31-12-19 a loan of Rs.2,40,000 was taken at the rate of 12% for the construction of House 1. The construction was finished on 1-4-21. Entire loan was repaid on 30-9-24.

OR

Q. 3. A. Mr. X owns a house property, $\frac{1}{4}$ th of which is let out for residence purpose on a monthly rent of Rs. 10,000. The remaining $\frac{3}{4}$ th portion is self-occupied for residence up to 31st December 2024 and thereafter started using it for his own professional purposes. Local taxes and other expenses (excluding repairs and collection charges) amount to Rs.96,000 and Rs.1,60,000 respectively.

Find out taxable income from house property for an A. Y. 2025-26

(08)

B. Write a note on types of return

(06)

Q. 4. Write a note on: (Any three)

(12)

1. Input tax Credit
2. Tax Invoice under GST
3. Debit Note under GST
4. Best Judgement Assessment
5. Gratuity